

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра економічного аналізу і фінансів

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента Фількіної Анни Кирилівни

(ПІБ)

академічної групи 072-16-1

(шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми: «Фінанси, банківська справа та страхування»

на тему: «Розробка фінансового плану підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»)»

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Доценко О.Ю.			
Рецензент	Фількін К.М.			
Нормоконтролер	Доценко О.Ю.			

Дніпро
2020

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри
економічного аналізу і фінансів
(повна назва)

_____ О.В.Єрмошкіна
(підпис) (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 2020 року

ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр

студенту Фількіній А.К. академічної групи 072-16-1
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і назва спеціальності)

На тему: «Розробка фінансового плану підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»)»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від _____ . № _____ -л

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	04.05.2020- 07.05.2020
Розділ 1	Теоретичні основи фінансового планування сучасних підприємств	08.05.2020- 17.05.2020
Розділ 2	Оцінка фінансового стану ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»	18.05.2020- 26.05.2020
Розділ 3	Розробка фінансового плану підприємства на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»	27.05.2020- 02.06.2020
ВИСНОВКИ		03.06.2020- 04.06.2020
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	05.06.2020- 07.06.2020

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Доценко О.Ю.
(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 21.04.2020 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 08.06.2020 р.

Завдання прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Фількіна А.К.
(прізвище, ініціали)

Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"

Навчально-науковий Інститут економіки
Фінансово-економічний факультет

Кафедра **економічного аналізу і фінансів**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
ступеню бакалавр

студента **Фількіної Анни Кирилівни** _____
(ПІБ)

академічної групи **072-16-1** _____
(шифр)

спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**
(код і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми: **«Фінанси, банківська справа та страхування»**

на тему: **«Розробка фінансового плану підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»)»**

Керівники	Прізвище, ініціали	Оцінка за шкалою		Підпис
		рейтинговою	інституційною	
Кваліфікаційної роботи	Доценко О.Ю.			
Рецензент	Фількін К.М.			
Нормоконтролер	Доценко О.Ю.			

Дніпро
2020

**Національний технічний університет
"Дніпровська політехніка"**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

завідувач кафедри

економічного аналізу і фінансів

(повна назва)

О.В.Срмошкіна

(підпис)

(прізвище, ініціали)

« _____ » _____ 2020 року

**ЗАВДАННЯ
на кваліфікаційну роботу
ступеню бакалавр**

студенту **Фількіній А.К.** _____ академічної групи **072-16-1**
(прізвище, ініціали) (шифр)

спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»**

(код і назва спеціальності)

На тему: «Розробка фінансового плану підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»)»

затверджену наказом ректора НТУ "Дніпровська політехніка" від _____ № _____ -л

Розділ	Зміст	Термін виконання
ВСТУП	Актуальність теми, мета і завдання, об'єкт і предмет роботи, методи, наукова та практична цінність, апробація результатів, публікації, структура роботи	04.05.2020- 07.05.2020
Розділ 1	Теоретичні основи фінансового планування сучасних підприємств	08.05.2020- 17.05.2020
Розділ 2	Оцінка фінансового стану ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»	18.05.2020- 26.05.2020
Розділ 3	Розробка фінансового плану підприємства на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»	27.05.2020- 02.06.2020
ВИСНОВКИ		03.06.2020- 04.06.2020
Демонстраційний матеріал	Підготовка демонстраційного матеріалу до захисту	05.06.2020- 07.06.2020

Завдання видано

_____ (підпис керівника)

Доценко О.Ю.

(прізвище, ініціали)

Дата видачі завдання 21.04.2020 р.

Дата подання до екзаменаційної комісії 08.06.2020 р.

Завдання прийнято до виконання

_____ (підпис студента)

Фількіна А.К.

(прізвище, ініціали)

РЕФЕРАТ

Фількіна А.К. – «Розробка фінансового плану підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»»)» – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавра за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» – Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», 2020.

Мета кваліфікаційної роботи – фінансове планування діяльності підприємства на підставі результатів фінансового аналізу.

У вступі викладено сучасний стан проблеми, обґрунтована актуальність теми, конкретизовано задачі кваліфікаційної роботи, визначено об'єкт і предмет дослідження.

У першому розділі розглянуті існуючі теоретико-методичні основи прогнозування та аналізу фінансового стану підприємств, визначено сутності фінансового планування діяльності підприємства та необхідності його проведення.

У другому розділі надана характеристика поточної діяльності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», проведено оцінку його фінансового стану та зроблені висновки щодо результативності та економічної доцільності функціонування підприємства.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи здійснено планування фінансових показників діяльності підприємства, розраховані прогнозні показники.

Отримані результати можуть бути використані ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» для забезпечення прибутковості своєї діяльності в майбутніх періодах.

ПІДПРИЄМСТВО, ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ,
ПЛАН, ПРОГНОЗ.

ABSTRACT

Filkina AK- Development of the financial plan of an enterprise (in terms of “NVP “Montazh i vprovadzhennia telekommunikatsiynykh system “Monteks” Ltd) - Qualification work on the rights of the manuscript.

Qualification work for obtaining the educational qualification level of the bachelor in specialty 072 "Finance, banking and insurance" - Dnipro University of Technology, Dnipro, 2020.

The purpose of the qualification work - financial planning of the enterprise based on the results of financial analysis.

The introduction outlines the current state of the problem, substantiates the relevance of the topic, specifies the objectives of the qualification work, defines the object and subject of research.

In the first section the existing theoretical and methodical bases of forecasting and the analysis of a financial condition of the enterprises are considered, essences of financial planning of activity of the enterprise and necessity of its carrying out are defined.

The second section describes the current activities of “NVP “Montazh i vprovadzhennia telekommunikatsiynykh system “Monteks” Ltd, assesses its financial condition and draws conclusions about the effectiveness and economic feasibility of the enterprise.

In the third section of the qualification work the planning of financial indicators of the enterprise activity is carried out, forecast indicators are calculated.

The obtained results can be used by “NVP “Montazh i vprovadzhennia telekommunikatsiynykh system “Monteks” Ltd "to ensure the profitability of its activities in future periods.

ENTERPRISE, FINANCIAL STATUS, FINANCIAL PLANNING, PLAN, FORECAST

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	8
1.1. Сутність фінансового планування та необхідність його впровадження на підприємстві.....	8
1.2 Роль фінансового планування у реалізації фінансових планів підприємства і методи обґрунтування планових показників.....	21
1.3 Напрями використання фінансового планування на підприємстві	25
Висновки по розділу 1.....	29
РОЗДІЛ 2 ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «НВП «МОНТАЖ І ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ «МОНТЕКС».....	31
2.1. Характеристика ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»	31
2.2. Аналіз динаміки та структури майна підприємства	32
2.3. Аналіз фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс».....	47
2.4 Аналіз ефективності фінансової діяльності підприємства ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс».....	53
Висновки по розділу 2.....	57
РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НВП «МОНТАЖ І ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ «МОНТЕКС».....	59
3.1 Розробка фінансового плану методом пропорційної залежності від обсягу валових доходів.....	59
3.2 Планування діяльності підприємства за допомогою методу статистичного прогнозування.....	65

3.3 Планування показників діяльності підприємства за допомогою розрахунково-аналітичного методу	75
Висновки по розділу 3	79
ВИСНОВКИ.....	81
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	85
ДОДАТКИ.....	88

ВСТУП

Актуальність теми. Планування як функція управління на підприємстві охоплює всі аспекти його економічної діяльності, а саме: виробництво та реалізацію продукції, маркетинг, фінансове та ресурсне забезпечення. Формування та використання науково обгрунтованої системи планування, розробка та впровадження системи планів дозволяють досягти цілей підприємства, зміцнити та покращити його позиції на ринку.

Рентабельність підприємства, добробут усіх його працівників, постачальників та споживачів залежать від обгрунтованості визначення перспектив розвитку та самостійного вибору управлінських дій у процесі планової діяльності. У ринковому середовищі, що постійно змінюється, планова діяльність - це засіб зменшення невизначеності ринку, забезпечення економічних процесів на підприємстві.

Різноманітність та мінливість об'єктів планування визначають складність та динамічність розвитку процесу управління. Зміни стану ринкового середовища підприємства, постійне перетворення форм і методів управління відображаються на зміні організації запланованих заходів. Тому методологічні та практичні основи планування потребують вдосконалення та адаптації до сучасних практик управління. Також важливим є адаптація зарубіжного досвіду запланованих заходів до умов ринкового реформування економіки України. Актуальність та важливість цих питань для українських підприємств призвели до вибору теми дипломної роботи.

Мета дипломної роботи полягає в фінансовому плануванні діяльності підприємства на підставі результатів виконаного фінансового аналізу.

Реалізацією вказаної мети зумовлена необхідність постановки і вирішення наступних завдань:

- визначення теоретичних та методичних підходів до фінансового планування діяльності підприємства;
- аналіз фінансового стану ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження

телекомунікаційних систем «Монтекс»;

– обґрунтування фінансових планів підприємства на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс».

Об'єктом дипломної роботи є діяльність ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс».

Предметом дипломної роботи є теоретичні та методичні основи фінансового планування діяльності підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»).

Методи дослідження. У процесі роботи використовувалися такі методи досліджень: вибірки, узагальнення, порівняння, групування; коефіцієнтний аналіз; методи графічного зображення даних; методи прогнозування.

Інформаційною базою роботи є Закони України, постанови національного банку України, звіти ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», матеріали конференцій, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених.

Практичне значення одержаних результатів. Одержані результати можуть бути використані на ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» та інших підприємствах галузі з метою планування діяльності на перспективу.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1. Сутність фінансового планування та необхідність його впровадження на підприємстві

В умовах трансформаційної економіки необхідною умовою стабільних соціально-економічних підприємств є розширення сфери застосування та об'єктів планування [1].

Сьогоднішній перехідний період економічного розвитку полягає в тому, що система управління економікою та механізм регулювання ринку суспільного виробництва не працюють. У цих умовах компанії опиняються у складній ситуації. Характерною особливістю цього періоду є те, що успіх конкретної компанії часто залежить від здатності менеджерів знаходити вигідні замовлення, їх зв'язків, що відкривають доступ до рідкісної сировини, здатності гнучко реагувати на зміни навколишнього середовища. .

Ринок збільшує вимоги до компанії щодо надання постачальникам платежів за сировину, енергію, матеріали, працю та послуги; у виплаті зарплат вашим працівникам; своєчасні розрахунки з державним бюджетом. Їх реалізація можлива лише на порозі рентабельності підприємств, достатній мобільності ресурсів та віддачі. Цього можна досягти лише шляхом встановлення фінансової роботи на підприємствах, яка дасть досить точний прогноз динаміки фінансових ресурсів у невизначених умовах (значні зміни попиту на продукцію, зміни цін, податків та інших ринкових факторів). Успіх компанії дедалі більше залежить від правильного розуміння ринкових процесів, грамотної, науково обґрунтованої підготовки стратегічних та поточних планів, що сприяють фінансовій стабільності компанії. Практика показує, що чітке визначення цілей бізнесу, ресурсів для їх досягнення та прогнозування результатів значно збільшують шанси сучасного підприємства в умовах жорсткої конкуренції з боку виробників.

Інструменти, які можуть допомогти досягти мети суб'єкта господарювання, служать функціональними підсистемами фінансового механізму підприємства (рис. 1.1).

Рис. 1.1. Блок-схема побудови функціональних підсистем фінансового механізму підприємства [2]

Функціональні підсистеми реалізують фінансово-економічні методи управління та фінансові відносини. До них належать: планування, прогнозування, регулювання, заробітна плата, ціни, інвестиції, позики, податки, страхування, аналіз та облік. Так, з рисунка 1.1 видно, що планування, включаючи фінансове планування, є з одного боку всебічною діловою діяльністю, а з іншого - фінансовим механізмом підприємства. Це пояснює необхідність та важливість планування створення ефективного управління фінансами для суб'єкта господарювання.

Питання теорії та практики фінансового планування активно вивчаються вітчизняними та зарубіжними вченими. Як і в галузі досліджень, вчені

висловлюють різні погляди на природу, зміст та принципи планування. Так, в економічній енциклопедії, яку редагував С. Мочерний, планування трактується як особлива форма діяльності, змістом якої є розробка та реалізація планів [3].

На мікрорівні автори розглядають поняття "планування підприємництва", яке, з одного боку, є частиною процесу формування та реалізації плану економічного та соціального розвитку країни, промисловості, районів, а з іншого - управління виробництвом. В останньому випадку планування означає сукупність діяльності персоналу компанії щодо визначення техніко-економічних показників їх роботи. [4, с.750].

В.О. Василенко визначає планування як одну з найважливіших функцій управління, що є процесом визначення дій, які необхідно виконати в майбутньому для використання ресурсів та отримання доходу [5]. Як елемент системи управління, планування є відносно незалежною підсистемою, що включає сукупність конкретних інструментів, правил, структурних органів, інформації та процесів, спрямованих на підготовку та забезпечення реалізації планів.

О.О. Орлов бачить суть планування в обґрунтуванні цілей та шляхів їх досягнення на основі виявлення набору завдань, роботи, а також визначення ефективних методів і способів використання ресурсів усіх видів, необхідних для виконання цих завдань [6].

Цитовані визначення категорії планування мають загальний характер і не конкретизують особливостей об'єкта дослідження - фінансового планування. На нашу думку, теоретичні основи фінансового планування більш докладно описані А.Д. Василюком, який сформулював концепцію досліджуваної категорії як науково обґрунтований процес визначення джерел створення та напрямків використання фінансових ресурсів з метою стабільної економічної та соціального розвитку [7].

В.П. Савчук зазначає, що фінансове планування є частиною загального процесу планування, а отже, процесу управління, здійснюваного керівництвом підприємства. Автор визначає поняття «фінансове планування» як управління

процесами створення, розподілу, перерозподілу та використання фінансових ресурсів на підприємстві, реалізується з використанням детальних фінансових планів [8, с. 301].

Економісти Г.О. Крамаренко та О. Є. Чорний зазначають, що фінансове планування - це науковий процес обґрунтування певного періоду руху фінансових ресурсів підприємства та пов'язаних з ним фінансових відносин. В умовах ринкової економіки на мікрорівні зводиться до розробки системи фінансових планів та планових (нормативних) показників для забезпечення розвитку підприємства необхідними фінансовими ресурсами та підвищення ефективності його фінансової діяльності в майбутньому. У цьому випадку автори називають об'єктом планування фінансової діяльності підприємства [9, с.155].

Тому розглянуті визначення фінансового планування показують, що його зміст є особливим напрямком економічної діяльності держави, підприємств та фізичних осіб при обґрунтуванні ефективності управлінських рішень у бізнесі, їх фінансовій підтримці, оптимізації оцінки витрат та високих фінансових результатах. Насправді фінансове планування - це суб'єктивна діяльність людей, і враховуючи це, воно дає позитивні результати лише в тому випадку, якщо воно ґрунтується на знаннях об'єктивних прав суспільства, тенденціях фінансових ресурсів, вивченні поточної економічної ситуації об'єкта планування, результатах вжитих дій, цілі сьогодні.

Сутність фінансового планування визначає його місце в ринковій економіці, що визначається тим, що планування - одна з функцій управління, а фінансове планування - функція управління фінансами. Тому планування включає весь комплекс заходів щодо розробки планових завдань та їх системного та навмисного виконання.

В умовах ринку важливість фінансового планування на мікрорівні чітко видно. Світовий досвід управління виробництвом показує, що майже жодна організація, компанія чи установа не можуть працювати без плану. Кожен крок у компанії передбачає ризик, приносить дохід або витрати, і перед тим, як

прийняти рішення, його необхідно попередньо обчислити та обґрунтувати по-різному. Фінансовий стан підприємства, його нормальне функціонування, кінцеві результати, а отже, уникнення банкрутства залежать від наявності коштів. Важливо, щоб фінансове планування було внутрішньо продуктивним, тобто позбавленим інтересу.

На всіх етапах історичного розвитку та рівнів управління фінансове планування характеризувалося загальними рисами, що відрізняють його від однієї системи планування. Сюди входять засідання, спеціальні засоби, зони планування, мета та характер планування, форма ключових показників.

Відповідно до своєї мети, внутрішнє фінансове планування спрямоване на визначення потреби у коштах, розміру та структурі витрат, визначення ефективності кожної підприємницької діяльності та фінансової операції та результатів усієї роботи суб'єкта господарювання. З його допомогою прогнозується дохід, його раціональний розподіл з урахуванням інтересів кожного учасника процесу відтворення та кінцевих результатів. З цією метою були виправдані фінансові завдання, розроблені показники, що характеризують надходження фінансових ресурсів на різних етапах їх обігу, фінансові баланси. Таким чином, головна мета фінансового планування - забезпечити оптимальні можливості для успішного ведення бізнесу, отримання необхідних коштів і в кінцевому рахунку досягнення рентабельності.

На думку переважної більшості економістів, предметом фінансового планування є фінансова діяльність підприємства, на яку суттєво впливають зміни у фінансових відносинах та частка витрат.

Сфера фінансового планування включає насамперед процеси перерозподілу, які здійснюються з використанням фінансових ресурсів при створенні, розподілі та використанні коштів.

Фінансові показники, завдання, плани завжди розраховуються у вигляді витрат, синтетичні, виходячи з виробничих показників, але вони не є пасивним виразом. Процес обґрунтування фінансових завдань полягає не лише у перетворенні природних даних у дані про витрати, а й у ефективності майбутніх

витрат, виборі раціональних форм мобілізації доходу, їх розподілі визначається на основі цілеспрямованості та кінцевих результатів.

Враховуючи, що ринкова економіка вимагає абсолютно нового планування від бізнес-структур, оскільки всі негативні наслідки та неправильні розрахунки розроблених планів є відповідальністю самих підприємств, основними завданнями фінансового планування підприємства є:

- забезпечення необхідних фінансових ресурсів для виробничої, інвестиційної та фінансової діяльності;
- визначення способів ефективного вкладення капіталу, оцінка ступеня його раціонального використання;
- виявлення внутрішньоекономічних резервів для збільшення прибутку за рахунок економного використання коштів;
- встановлення раціональних фінансових відносин з бюджетом, банками та іншими підприємствами;
- дотримання інтересів акціонерів та інших інвесторів;
- контроль за фінансовим станом, платоспроможністю та кредитоспроможністю підприємства.

Його методологія має важливе значення для створення ефективного фінансового планування. Метод фінансового планування - це сукупність загальних принципів та методів планування, система фінансових планів, що використовуються для відображення фінансового аспекту підприємницької діяльності підприємства. Методика планування - це сукупність правил, яких дотримуються для вирішення деяких проблем фінансового планування і на яких часто ґрунтуються відповідні розрахунки.

Характер та зміст запланованих заходів компанії визначають принципи планування, встановлюють загальні принципи проектування та експлуатації цієї підсистеми в управлінні. Їх правильна і всебічна відповідність створює умови для організації ефективної роботи компанії, підвищує обґрунтованість планів. Необхідно враховувати основні принципи фінансового планування, на які вчені часто наголошують:

- принцип об'єктивної необхідності використання фінансового планування на початковому етапі управління фінансами компанії. Це означає, що цей процес необхідний, він стає обов'язковим як найважливіший інструмент і метод визначення фінансових можливостей підприємства, прогнозування раціональних пропорцій витрат, взаємозв'язків і, відповідно, надходження фінансових ресурсів на реалізацію запланованих програм і завдань;

- принцип ефективності, який відображає якісну сторону цього процесу та орієнтує його на досягнення позитивних фінансових результатів для окремих операцій від діяльності кожного відділу підприємства з метою досягнення бажаного економічного та соціального ефекту;

- принцип складності та єдності цілі, який передбачає координацію виробничих та фінансових ресурсів, планів на різних рівнях управління підприємством. Це вимагає поєднання національних, колективних та особистих економічних інтересів учасників відтворення. Тільки відповідно до цього принципу воно може встановлювати ефективну, розсудливу фінансову політику для підприємства в поєднанні з іншими;

- науковий принцип, який узагальнює основні особливості планування,

Поняття науки широке і включає важливість планових завдань, що враховують соціальні та особисті потреби, соціальні зразки, тенденції в активах компанії, об'єктивну оцінку економічної та соціальної ситуації, а також наявність ресурсів, узгодження фінансових завдань у часі та просторі. Наукова обґрунтованість корпоративних фінансових планів не лише означає їх реальність, але й включає вибір найкращих рішень на основі довгострокових вигод. Це, у свою чергу, залежить від прогресивних методів обґрунтування джерел та методів фінансування запланованих заходів, раціонального розподілу ресурсів, оптимізації пропорції витрат та фінансових відносин, що стимулюють прогресивні процеси. Тому доцільно використовувати багатовимірні розрахунки всіх завдань, які забезпечать найкраще рішення з точки зору впливу фінансових стимулів, оптимізуючи рівень витрат, максимізуючи доходи та прибутки.

Враховуються принципи, які включають концептуальні принципи процесу фінансового планування, і тому залишаються незмінними, незалежно від економічних умов, в яких працює компанія. У той же час національні економісти [10] наголошують на принципах планування, найбільш сумісних із сучасними умовами бізнесу. Вони посилаються на принципи регулярності, постановки цілей, адекватності суб'єкта та предмета планування, наступності, гнучкості, точності, рівноваги, оптимального використання ресурсів, підходу до економічних об'єктів як до відкритих систем.

Окрім цих принципів, В.О. Василенко в процесі розробки фінансових планів пропонує дотримуватися наступного:

- єдність завдань наукового, технічного, соціального та економічного розвитку;
- наукова обґрунтованість та оптимальність рішень;
- домінування стратегічних аспектів;
- всебічність та баланс бюджету;
- еластичність;
- наступність;
- наступність стратегічних та поточних (тактичних) планів;
- соціальна спрямованість плану;
- ранжування об'єктів планування за їх важливістю;
- узгодженість плану екологічних параметрів системи управління;
- варіативність плану;
- економічна доцільність плану;
- автоматизація системи планування;
- забезпечення системи планування зворотного зв'язку [5].

Коментуючи запропоновану систему правил, слід зазначити, що інноваційна діяльність підприємства спрямована на досягнення конкретних економічних результатів, цілей економічного та фінансового розвитку. Однак жодна мета чи завдання не можуть ігнорувати питання забезпечення соціально-психологічних умов у колективі для ефективної творчої діяльності його членів.

Тому планування, як і будь-яке інше підприємство, має бути спрямоване на забезпечення єдності та гармонії у науковому, технічному, промисловому, економічному та соціальному розвитку.

Принцип наукової обґрунтованості ґрунтується на законах і тенденціях науково-технічного та економічного розвитку, об'єктивних умовах та специфічних характеристиках конкретного підприємства. Рівень наукової актуальності та оптимальності рішень зростає з розвитком теорії фінансового менеджменту та вдосконаленням методів планування.

Принцип домінування стратегічних аспектів у плануванні результатів викликає довгостроковий характер результатів, тривалий цикл інновацій та їх ключове значення для забезпечення конкурентоспроможності підприємства. Орієнтація на довгострокові результати вимагає обов'язкового використання певних форм стратегічного планування виробничих процесів на підприємстві та підпорядкування всім іншим видам планування.

Складність планування забезпечує систематичну координацію всіх розроблених на підприємстві планів. Цей принцип фактично міститься у розроблених планах та методах їх взаємної координації, а також у бюджетному балансі планів. Це досягається застосуванням збалансованого підходу у всіх сферах та на всіх рівнях компанії в матеріальному плануванні, роботі, фінансах, енергетиці та інших видах підтримки.

Принцип гнучкості та гнучкості в плануванні інновацій означає вимоги динамічного реагування планів на відхилення в робочому процесі або зміни внутрішніх і зовнішніх факторів. Більш того, гнучкість планів характеризується їх здатністю реагувати на прояви випадкових факторів у виробничих процесах, враховувати сильні та слабкі сторони компанії, відображати ризики та можливості, пов'язані з ринковою економікою. Гнучкість планування - це можливість підтримувати необхідні резерви навіть при оптимальних рішеннях і забезпечує планові альтернативні заходи.

Безперервність інноваційного планування включає два аспекти: безперервність та взаємозв'язок планів різної тривалості, а також вимога

постійного виконання планових розрахунків відповідно до мінливих умов та виникнення відхилень. Реалізація принципу наступності найбільш повно виражається в концепції змінного планування, в якій довгострокові стратегічні розрахунки на 5-7 років щороку розробляються і успішно поєднуються з короткотерміновими (поточними) та детальними оперативними планами.

Постійність стратегічних та поточних планів передбачає, що склад поточних планів повинен повторювати основні розділи стратегії фірми. Кількість планових показників річного плану більша, ніж у розділах стратегії компанії. Чим менший горизонт (рівень) планування, тим, відповідно до піраміди показників, більша кількість планових показників [11]. Вони не повинні суперечити затвердженим показникам стратегії компанії, вони можуть бути лише більш чіткими і вигідними для компанії на даний момент.

Планове балансування забезпечує безперервність балансу показників в ієрархії, таких як функціональна модель об'єкта, модель витрат (при аналізі функціональних витрат), а також поєднання потреб у ресурсах з можливостями компанії, балансом доходу та розподілом ресурсів.

Соціальна спрямованість плану передбачає вирішення поряд з технічними та економічними проблемами забезпечення відповідності міжнародним вимогам, показникам екологічності, безпеки та ергономічності виготовлених товарів та діяльності компанії, а також показників соціального розвитку колективу.

Необхідно ранжувати об'єкти планування відповідно до їх важливості для раціонального розподілу наявних ресурсів. Наприклад, якщо вироблені товари мають приблизно однаковий рівень конкурентоспроможності, спочатку потрібно спрямувати ресурси на підвищення конкурентоспроможності товару. Він займає найбільшу частку (у витратах на продаж) у програмі компанії.

Узгодженість плану екологічним параметрам системи управління забезпечується шляхом аналізу динаміки факторів навколишнього середовища та перевірки впливу цих факторів на планові показники.

Варіативність плану забезпечується шляхом розробки щонайменше трьох альтернатив для досягнення тієї самої мети та вибору найкращого варіанту, який

дозволяє досягти наміченої мети з найменшими витратами на її розробку та реалізацію.

Економічна доцільність плану є одним із найважливіших принципів планування. Остаточний вибір запланованих показників слід проводити лише після систематичного аналізу, прогнозування, оптимізації та економічної доцільності альтернативних рішень.

Автоматизація системи планування є принципом планування, вона вимагає використання сучасних інформаційних технологій та комп'ютерних технологій, які забезпечують кодування інформації на основі їх класифікації, єдності та узгодженості інформації на етапах життєвого циклу об'єкта планування, швидкої обробки, зберігання та передачі інформації для прийняття рішень.

Принцип планування - надання зворотного зв'язку до системи планування - дозволяє людині, яка є споживачем планів, надсилати пропозиції щодо зміни (оновлення) планів під час їх розробки.

Слід зазначити, що вищезазначені принципи мають переважно загальний характер. У той же час важливо усвідомити, що фінансовий план - це врешті-решт сукупність фінансових показників, які слід розраховувати та прогнозувати за допомогою спеціальних технологій, а тому, враховуючи низку принципів більш застосовного характеру, це ті, які можуть бути використані безпосередньо при плануванні.

Економічна література представляє широкий спектр технологічних засад фінансового планування. Зокрема, заплановані розрахунки повинні базуватися на принципах дотримання постійної потреби в оборотних коштах та надлишків коштів [8]. Крім того, принцип відповідності полягає в тому, що придбання оборотних активів слід планувати переважно з короткострокових джерел.

Відповідно до принципу постійного попиту на оборотні кошти, у прогнозованому балансі підприємства обсяг оборотних коштів повинен перевищувати суму короткострокових зобов'язань. Це правило виключає можливість планування «злегка ліквідного» балансу підприємства. Він має чітке прагматичне значення - частина оборотних коштів компанії повинна

фінансуватися з довгострокових джерел (довгострокова заборгованість та власний капітал). У цьому випадку компанія значно знижує ризик дефіциту оборотних коштів.

Принцип перевищення грошових коштів передбачає планування залишку готівки на рахунку для забезпечення надійної платіжної дисципліни у випадках, коли деякі боржники не сплачують свої зобов'язання вчасно, як було заплановано. У той же час надмірна залишок грошових коштів на банківських рахунках, що перевищує певні суми, повинна вкладатися у високоліквідні фінансові активи..

У зв'язку з цим враховуються технологічні засади фінансового планування; містять детальні рекомендації щодо розробки та підготовки фінансових планів для підприємства. Поряд із переходом до ринкових відносин змінюються механізм та методи реалізації принципів фінансового планування залежно від рівня розвитку продуктивних сил, науки та багатьох інших факторів.

Підсумовуючи розгляд надзвичайно широкого спектру принципів фінансового планування, слід розуміти, що в процесі розробки планів реалізувати всі вищезазначені принципи планування дуже важко; дозволити собі це можуть лише великі компанії з кваліфікованим персоналом, сучасними ІТ-технологіями та необхідними ресурсами. Тому кількість реалізованих принципів планування залежить від складності та кількості товарів, вироблених та виконаних послугами, положенням та стабільністю компанії. Особливо в поточному бізнес-середовищі, коли компанія самостійно вирішує, що планувати, яку систему планування застосовувати та в якій мірі. Змінюються лише форми, типи чи назви планів, які іноді називають стандартами компанії. Все залежить від умов праці підприємства, його масштабів, існуючих традицій та організаційної структури.

Маючи уявлення про сутність, зміст та принципи фінансового планування, легко погодитися з його значенням в управлінні фінансово-господарською діяльністю підприємства. Дійсно, завдяки можливостям фінансового планування компанія може досягти стратегічних цілей у вигляді конкретних фінансових

показників, визначити прибутковість фінансових проектів, обґрунтувати суму та джерела зовнішнього фінансування.

Великі підприємства мають великий потенціал для ефективного фінансового планування, оскільки мають достатні фінансові ресурси для залучення висококваліфікованих спеціалістів, які забезпечують планову роботу у великих масштабах у сфері фінансів.

На малих підприємствах, як правило, грошей на це не вистачає, хоча потреба у фінансовому плануванні цих структур є більш серйозною, ніж на великих підприємствах. Вони часто потребують позикових коштів для підтримки свого бізнесу. Крім того, зовнішнє середовище суттєво впливає на їхню діяльність і важче контролювати їх.

Тому, вивчаючи основні принципи фінансового планування в компанії, було встановлено, що це один із важливих способів подолання невизначеності в управлінських рішеннях. Його функціонування проявляється у всіх основних сферах, що визначають ефективність діяльності підприємства: організаційно-економічна структура, а також внутрішнє середовище підприємства; поточна економічна ситуація, умови бізнесу та результати; пріоритетні напрямки соціально-економічного розвитку; методи та способи досягнення цілей. Метою планування як функції управління є визначення впливу всіх факторів внутрішнього та зовнішнього середовища підприємства на ефективність виробничого процесу та забезпечення сприятливих умов для нормального функціонування та розвитку підприємства.

Як особливий вид процесу прийняття рішень, фінансове планування охоплює діяльність усього підприємства. Основна його мета - визначення необхідних виробничих та фінансових операцій для підприємства, їх своєчасне визначення та відповідно до підрозділів підприємства, визначення необхідної кількості ресурсів та джерел фінансування для забезпечення досягнення поставлених цілей. З цієї причини впровадження фінансового планування на підприємстві дозволяє передбачити проблеми в діях до того, як вони відбудуться, щоб усунути ймовірність поспішних рішень.

1.2. Роль фінансового планування у реалізації фінансових планів підприємства і методи обґрунтування планових показників

Практика економічного життя підтверджує, що чим вище рівень нестабільності ринку, тим значнішу роль відіграють учасники фінансового планування [12, с. 23]. Застосування методів та інструментів планових розрахунків «покликане мінімізувати вплив невизначеності на фінансовий стан та результати діяльності підприємства, сприяти стабілізації економічних процесів» [13, с. 171].

Фінансове планування спрямоване на досягнення заявлених фінансових цілей компанії та передбачає розробку системи стратегічних та тактичних прогнозних документів. У контексті вищезазначеного традиційне включення трьох підсистем у фінансове планування - стратегічне (довгострокове), поточне та операційне - дозволяє визначити порядок вирішення цих проблем..

Проблема реалізації стратегічного фінансового планування, як П.А. зазначає Стецюк у роботі [14], це економічна доцільність. Тому більшість вітчизняних підприємств позбавлені можливості вибору різних видів фінансових стратегій через існуючі реальні обмеження щодо створення фінансових ресурсів із власних джерел та доступу до зовнішніх. Діючи під егідою стратегій фінансової стабільності чи виживання, компаніям потрібні менш детальні прогнози розрахунків, але для більшості власників (менеджерів) збереження економічної незалежності залишається домінуючою стратегічною метою [14, с. 100]. У будь-якому випадку, розробка фінансової стратегії є початковим етапом фінансового планування, правильний вибір якого залежить не тільки від рішення щодо сталого управління, але і від загальної якості фінансового менеджменту в цілому. Основою довгострокового фінансового планування є прогнозування, що базується на «узагальненні та аналізі наявної інформації разом з подальшим моделюванням можливих сценаріїв та фінансових показників» [15, с.1]. 82]. Засобом реалізації фінансової стратегії компанії є фінансова та корпоративна

політика, а для різних аспектів фінансової діяльності фінансовий план - це інструмент обґрунтування, на основі якого базується зворотній зв'язок. На думку українських дослідників К.О. Малишенко та О.С. Бондаренко, «підготовка фінансового плану дозволяє виявити перші помилки, а також реальність мети та її досягнення, тобто своєрідний критерій оцінки фінансових завдань підприємства» [16, с. 120].

Стратегічні цілі формуються та затверджуються на рівні управління і спрямовані на координацію роботи всього персоналу компанії, але їх деталізація можлива лише на наступному етапі - поточному фінансовому плануванні, результати якого є результатом оперативного планування бюджету.

Кожна з перерахованих вище підсистем фінансового планування характеризується певними формами структурованих фінансових планів, строків та завдань в табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Складові елементи системи фінансового планування підприємства у контексті реалізації його фінансових положень

Підсистема планування	Особливості підсистеми планування	Плановий період
Стратегічне планування (перспективне)	Зміст: розробка загальної фінансової стратегії та фінансової політики підприємства у відповідності із корпоративними цілями і завданнями	3 – 5 років
	Мета: досягнення відповідності між фінансовими діями та економічним потенціалом підприємства; зміцнення ринкової позиції та конкурентних переваг; забезпечення фінансової стійкості; визначення джерел фінансування та пріоритетних напрямів їх використання на підприємстві; орієнтація на вирішення проблем, які впливають на життєздатність підприємства як відкритої системи	
	Форми планів: стратегічний фінансовий план; бізнес-план; прогноз бухгалтерського балансу; прогноз звіту про фінансові результати; прогноз звіту про рух грошових коштів	
Поточне планування	Зміст: Розробка поточних фінансових планів за окремими аспектами фінансової діяльності підприємства з метою деталізації стратегічних завдань, їх перевірки на прийнятність та практичної апробації	До одного року з розбивкою по кварталах
	Мета: виявлення дефіциту або профіциту грошових коштів; пошук додаткових джерел фінансування; планування структури доходів та витрат за основною, інвестиційною та	

	<p>фінансовою діяльністю; підтримка платоспроможного стану підприємства</p> <p>Форми планів: план руху грошових коштів; план звіту про фінансові результати; план бухгалтерського балансу; план дебіторської і кредиторської заборгованості</p>	
Оперативне планування	<p>Зміст: Розробка і доведення до виконавців оперативних планових завдань за усіма аспектами фінансової діяльності підприємства, реалізація довго-, середньо- і короткострокових фінансових планів</p>	Квартал, місяць, декада
	<p>Мета: детальне планування доходів та витрат структурних підрозділів підприємства; прийняття оперативних фінансових рішень; встановлення причин відхилень фактичних показників від планових.</p>	
	<p>Форми планів: платіжний календар; касовий план; кредитний план; податковий календар; бюджети; кошториси</p>	

Детальна характеристика цих методів з огляду на їх позитивні якості, недоліки та адаптованість до певних сфер використання на підприємствах наведена в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Порівняльна оцінка методів фінансового планування і прогнозування підприємств

Метод	Зміст	Переваги	Недоліки
Нормативний	<p>На основі заздалегідь встановлених техніко-економічних нормативів і норм розраховується потреба підприємств у фінансових ресурсах та джерелах їх формування. Такими нормативами можуть бути ставки податків, тарифних внесків, норми амортизаційних відрахувань, нормативні потреби в оборотних коштах</p>	<p>- простота розрахунку планових показників за наявності економічно обґрунтованих норм і нормативів</p> <p>- організація контролю за їх дотриманням кожним структурним підрозділом підприємства окремо та у співпраці один з одним</p>	<p>- постійна зміна централізованих регульованих норм і нормативів</p> <p>- потреба коригувати нормативи внаслідок зміни внутрішніх умов діяльності підприємства</p> <p>- нормування деяких операцій на підприємстві є неможливим</p>
Сфера використання: планування обсягу амортизації, потреби в капіталі для фінансування оборотних активів, податкових платежів			
Балансовий	<p>Шляхом побудови балансів, у тому числі шахових, досягається ув'язування наявних обсягів фінансових</p>	<p>- обґрунтування розрахунків через відособлений облік доходів-витрат</p> <p>- організація</p>	<p>- використання облікових даних збільшує затрати праці й часу</p> <p>- не враховуються</p>

	ресурсів та фактичної потреби в них	контролю над ними з метою збалансування	зміни ринкової оцінки капіталу, інфляції
Сфера використання: планування показників доходів (прибутку, амортизації, приросту необхідної норми кредитних ресурсів, бюджетних асигнувань, приросту обсягів сталих пасивів) та витрат (на капітальні інвестиції, за борговими зобов'язаннями, платежами до бюджету, поповнення розміру статутного і резервного капіталу)			
Розрахунково-аналітичний	На основі досягнутого рівня базового показника та індексів його зміни в майбутніх періодах розраховується планова величина фінансового показника. В основі цього методу покладено використання експертних оцінок	- врахування під час розрахунків думок фахівців у певній сфері фінансового управління - можливість факторного аналізу планових показників	- суб'єктивізм експертного методу оцінювання - висока трудомісткість планових розрахунків
Сфера використання: планування оборотних коштів, прибутку, визначення норм відрахувань з прибутку на розвиток виробництва, на утримання соціальної сфери та за іншими напрямками його розподілу, прогнозування суми виручки від реалізації продукції			
Грошових потоків	Побудова графіку надходжень коштів на певну дату та бюджетування всіх доходів і видатків	- можливість щодо маневрування ліквідністю підприємства	- складність прогнозування через мінливість зовнішнього оточення
Сфера використання: прогнозування величини, структури та динаміки чистого грошового потоку			
Оптимізації планових рішень	Розробка декількох варіантів фінансових планів (кошторисів), що дозволяє обрати з них найбільш оптимальний на підставі прийнятого критерію вибору: мінімум витрат або вартості капіталу, максимум прибутку (доходу) і т.д.	- варіативний підхід до розробки фінансових планів - вибір того критерію планування, який максимально задовольняє стратегічні інтереси підприємства	- за умови відсутності достовірних або повних початкових даних про об'єкт планування існує висока вірогідність відхилень фактичних показників від планових
Сфера використання: планування інвестиційних проектів, капітальних і поточних витрат, прибутку			
Економіко-математичне моделювання	Побудова математичної моделі фінансового плану, яка дозволяє знайти кількісний вираз взаємозалежності між фінансовим показником і факторами впливу на нього; використовуються методи екстраполяції, кореляційні залежності, математичної статистики	- точність математичного опису економічних процесів - можливість факторного аналізу планових показників - можливість автоматизації ряду процедур фінансового планування	- за наявності значних відхилень планових показників від фактичних не завжди є можливим побудувати математичні моделі - складність визначення періоду фінансового прогнозування

Сфера використання: прогнозування величини фінансових показників і врахування впливу на них зовнішніх та внутрішніх факторів			
Відсотку від продажу	Встановлення залежності між обсягами виручки і фінансовими показниками у відсотках із наступним визначенням суми фінансових коштів, які необхідно залучити підприємству із зовнішніх джерел	- простота і чітко визначена база розрахунків - врахування тенденцій динаміки обсягів продажу за минулі періоди та їх проектування на майбутнє	- розмір зовнішнього фінансування визначається наявними засобами, а не наявними можливостями - неврахування сторонніх факторів, що впливають на продаж продукції
Сфера використання: прогнозування обсягів продажу і планування потреби у зовнішньому фінансуванні			

Слід зазначити, що вибір конкретного методу фінансового планування є досить складним через відсутність аналітичної спроможності кожного з них та непрактичним через неоднозначність трактування результатів прогнозів прогнозів, отриманих різними способами. Тому для підвищення достовірності планувальної інформації як основи для прийняття правильних управлінських рішень часто практикується раціональне поєднання кількох методів. Для успішного здійснення фінансового планування потрібен тривалий час та тісна співпраця між усіма його структурними підрозділами та функціональними менеджерами. Використовуючи сучасні та передові методи фінансового планування, компанія забезпечує власну фінансову стабільність, створює умови для отримання чистого операційного доходу та інших видів діяльності, достатніх для самодостатності та самофінансування розвитку..

1.3. Напрями використання фінансового планування на підприємстві

Основою фінансового планування на підприємстві є прогнозування його фінансової діяльності на майбутнє. Досвід країн з розвиненою ринковою економікою свідчить про постійне зростання ролі фінансового прогнозування на підприємствах, компаніях та корпораціях. І це дає їм можливість уникнути значних помилок бухгалтерського обліку та пов'язаних з цим збитків.

У рамках довгострокових планів розробляються комплексні програми, які забезпечують вирішення масштабних завдань, розрахованих на кілька років. Вони розкривають перспективи розвитку компанії та потребують значних зусиль та ресурсів. Плани на майбутнє - це прогнози. Доцільно розробити їх у декількох версіях, щоб забезпечити вибір та ефективність маневру. Це особливо важливо в умовах економічної нестабільності. Прогнозні фінансові плани були детально розроблені в поточних планах, які передбачають мобілізацію матеріальних, трудових та фінансових ресурсів на планові періоди, коротші порівняно з довгостроковим плановим періодом. Це співвідношення поточних і довгострокових планів забезпечує безперервність їх діяльності.

Слід зазначити, що довгострокові фінансові прогнози можуть змінюватися через зовнішні фактори і тому мають переважно консультативний характер. Тому майбутнє фінансове планування рекомендує обчислити можливі втрати та фінансові труднощі для запобігання негативних наслідків поганого шляху розвитку.

Основним предметом фінансових прогнозів компанії є її фінансові ресурси. Тому фінансове планування залежить насамперед від розміру можливих джерел капітальних витрат, як власних, так і позикових, а також потреб суб'єкта господарювання у частині основних та оборотних активів. Разом з тим, приділяється увага сумісності потреб підприємства в частині коштів (активів) з можливостями їх покриття (фінансування). За відсутності коштів для фінансування потреб, необхідно розробити план збору додаткового капіталу на прийнятних умовах. Якщо існуючі джерела фінансових ресурсів перевищують потребу у фінансуванні, це означає, що можливості недостатньо. У цьому випадку доцільно розробити сфери для інвестування наявних коштів з метою їх більш ефективного використання.

Фінансове прогнозування фінансових ресурсів здійснюється за допомогою різних методів: регуляторного, обчислювально-аналітичного, оптимізації планових рішень та інших. Всі вони відрізняються складністю розрахунків. Прогнози, отримані за їх допомогою, не завжди залежать від достовірності

отриманих результатів. Тому методи економічного та математичного моделювання стають все більш популярними, що дозволяє знайти кількісне вираження взаємозв'язку між фінансовими показниками та детермінантами. Метод заснований на використанні математичних прийомів (рівнянь, таблиць, графіків). Моделювання може базуватися на функціональних або кореляційних зв'язках і має на меті визначити найкращі варіанти фінансування запланованих витрат.

У практиці фінансових розрахунків все більше уваги приділяється регресійному аналізу, оскільки це дозволяє отримати більш достовірні прогнози. Відповідно до цього методу щільність зв'язків між основними фінансовими показниками визначається розрахунками, що дозволяють отримати найбільш точні прогнози. Проблеми з використанням цього методу пов'язані з обробкою великої кількості інформації, що призводить до великих витрат і складності. Крім того, використання регресійного аналізу у фінансовому прогнозуванні часто ускладнює відсутність досвіду роботи аналітика в цьому методі. Дійсно, надійність отриманих прогнозів залежить від правильного вибору типу математичної функції, що описує взаємозв'язок факторів, що впливають на її значення.

Метод пропорційної залежності від обсягу валового доходу (відсотковий метод) є стислим і найбільш зручним для практичного використання. Процедура цього методу заснована на припущенні, що:

- грошові вимоги (активи) та переважна більшість джерел їх фінансування (зобов'язання) при одночасному збільшенні обсягів продажу на кілька відсотків у середньому збільшується на той же відсоток. Це означає, що певні статті витрат та надходжень у плановому періоді становитимуть однакову частку;

- вартість більшості статей доходів і витрат, що склалися на момент розробки прогнозу, оптимальна для поточного обсягу продажів.

Застосування цього методу передбачає диверсифікацію активів. Необхідно розрізняти активи, на які впливають зміни доходу (їх називають стихійно), та активи, які не залежать від цих змін. Більшість активів залежить від продажів,

таких як дебіторська заборгованість, товарні запаси. Вони безпосередньо пов'язані зі зменшенням або збільшенням валового доходу підприємства. У зобов'язаннях є зміни. Таким чином, збільшення кількості працівників призведе до збільшення заробітної плати, а також суми нарахованих зборів за рахунок збільшення бази оподаткування.

Процес прогнозування повинен починатися з прогнозу продажів, після чого визначаються необхідні активи для підтримки його рівня та приймається рішення щодо джерел фінансування необхідних активів. Тоді ви можете створити план грошових потоків та баланси.

Прогноз продажів, який є початком всього процесу прогнозування, дозволяє отримати інформацію про: кошторисну вартість досягнення цілей планування або про витрати, пов'язані з продажами та маркетинговими рішеннями; передбачуваний обсяг робіт, зазначений у графіку під час планування потужностей.

Будьте обережні при прогнозуванні продажів. Це не означає великих труднощів, але якщо прогнози компанії занадто оптимістичні, то з часом компанія накопичується, вона не буде задіяна у виробництві та оборотних коштах.

Будь-який прогноз фінансових вимог повинен містити визначення:

- розмір необхідних грошових коштів за цей період;
- частини цих фондів будуть формуватися з внутрішніх джерел за той самий період;
- потреба у зовнішніх джерелах фінансування за вирахуванням створених необхідних коштів.

Для оцінки потреби у зовнішньому фінансуванні може бути використаний прогнозований метод фінансової звітності [23], який насправді є одним із варіантів використання методу відсотків. У цьому випадку вимоги до активів прогножуються на поточний період, а потім зобов'язання та власний капітал створюватимуться за звичайних умов експлуатації. Потім зобов'язання та

власний капітал вилучаються з необхідних активів для розподілу необхідних додаткових коштів. Процедура проходить у кілька етапів:

- звіт про прогноз прибутку;
- прогнозування балансу;
- формування додатково необхідних коштів.

На першому етапі прогнозується звіт про прибуток на поточний рік з метою отримання суми нерозподіленого прибутку за даний рік. Це співвідносить операційні витрати, ставки податку на прибуток та відсоткові платежі за кредитами. У спрощеному випадку передбачається, що витрати зростуть на відсоток, що збільшить продажі. Основна мета цієї частини прогнозу - визначити розмір прибутку, який отримає підприємство, а потім утримати його у виробництві для потреб реінвестицій у плановому році.

Таким чином, використання фінансового планування на підприємстві залежить від конкретного типу планів, які класифікуються за різними критеріями, специфікою підприємства, а доцільність його реалізації залежить від сучасних тенденцій в економіці..

Висновки по розділу 1

У розділі встановлено, погляди більшості економістів щодо визначення фінансового планування можна об'єднати у дві групи: у першій вони трактують це як процес управління, визначений кількісними та якісними параметрами механізму реалізації цілей; у другому - як документ (план) у вигляді балансу доходів і витрат або капіталу та областей його інвестицій, які повинні бути узгоджені взаємно.

Організація повноцінної системи фінансового планування підприємств забезпечується реалізацією низки принципів, серед яких основний акцент зроблений на принципах єдності, гнучкості, наступності, участі, точності, альтернативності, ефективності, наукової обґрунтованості, інтеграції - загальних

та стратегічних орієнтаційних принципів. платоспроможність, фінансова стабільність, мінімізація фінансового ризику - особливі.

Перелік методів фінансового планування, які зазвичай застосовуються на практиці, групується, включаючи: нормативний, балансовий, розрахунково-аналітичний методи, метод оптимізації планування рішень, грошовий потік, "відсоток продажів", економіко-математична модель, їх детальний опис наведено з урахуванням переваг, недоліків та можливість адаптуватися до конкретних областей використання.

В умовах постійного зростання нестабільності зовнішнього ділового середовища сучасні методи та методи фінансового планування є найважливішими для підвищення стабільності підприємства, але, згідно з практичним досвідом, слід віддавати перевагу формальним методам.

РОЗДІЛ 2

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ТОВ «НВП «МОНТАЖ І ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ «МОНТЕКС»

2.1. Характеристика ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» - багатопрофільна компанія, яка спеціалізується на виробництві і постачаннях

15 років надійної роботи мережах Укртелекому, мережах спеціального зв'язку, мережах приватних операторів.

Найбільша по ємності оптс в Україні - оптс-3 м. Дніпро - містить ємність близько 70 тис. Абонентських портів і знаходиться під єдиним управлінням.

Були цифровізовані цілі райони - Вінницький район, який налічує 35 станцій, Кам'янський район, який налічує 12 станцій.

Всі ці станції є необслуговуваних і управляються з єдиного центру.

Все обладнання, що випускається є сертифікованим.

Підприємство має сертифікат на систему управління якістю ДСТУ ISO 9001: 2009

ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» будує стосунки з Постачальниками і Покупцями на основі взаєморозуміння і співпраці. Відносини з нашими партнерами будуються і тривають роками, успішно розвиваючи матеріально-технічний потенціал підприємств і промисловості України.

ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» приймає рішення на основі аналізу даних, об'єктивної і достовірної інформації, забезпечує систематичне підвищення кваліфікації та рівня професійної підготовки персоналу.

В рамках стратегії розвитку, ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» реалізує заходи спрямовані на збільшення продажів, зниження собівартості, поліпшення якості обслуговування клієнтів.

Поточна діяльність підприємства являє собою безперервний рух цінностей, а також виникнення і виконання взаємних зобов'язань, що зв'язують дане підприємство з контрагентами, бюджетом, працівниками, власниками. Поточна діяльність підприємства здійснюється шляхом реалізації адміністрацією управлінських функцій, результати якої знаходять відображення в системному бухгалтерському обліку. Інформація про господарські операції, вироблених економічним суб'єктом за певний період часу, узагальнюється у відповідних облікових регістрах і з них переноситься у згрупованому вигляді до бухгалтерської звітності.

2.2. Аналіз динаміки та структури майна підприємства

Показники динаміки та структури нерухомості компанії досліджуються за допомогою горизонтального та вертикального аналізу даних балансу. Горизонтальний (часовий) аналіз полягає у порівнянні абсолютних значень для балансових статей активів за два або більше пов'язаних періодів, як правило, на початок та кінець місяців, кварталів, років. Порівняння можна проводити:

- шляхом визначення відхилення індексів в абсолютних величинах, тобто шляхом порівняння їх із значенням, більшим або меншим, ніж з чим вони порівнюються, та обчислення абсолютної швидкості динаміки;

- використання відносних показників, тобто на який відсоток (у рази) - величина, порівнянна з більшою або меншою, ніж встановлена для основи порівняння та яка середня швидкість зміни показника.

Вертикальний аналіз - це структурний аналіз абсолютних значень балансу, що дозволяє вивчити структуру активів за відносними величинами, тобто частку (відсоток) їх окремих видів у загальній кількості розділів та в балансі в цілому.

Перевагою цього виду аналізу є можливість порівняння процентної структури показників одного звітного періоду з іншими, незалежно від змін їх розміру. Вивчаючи певний набір показників у різні періоди, ви можете побачити, як майно було вкладено в предмети та зміни його структури. Структурні зміни дозволяють дослідити внутрішні негативні та позитивні зміни, що відбуваються на підприємстві разом із його активами.

Для вивчення складу та розміру активів компанії їх групували за економічно схожими характеристиками. Потрібно знати, які типи активів має компанія, який їх стан та призначення, де вони знаходяться та з яких джерел вони виникають. Правильність створення активів підприємства визначає його майбутній дохід та фінансове становище. Крім того, вартість активів визначає мінімальний можливий дохід компанії за певний період, який можна отримати після розрахунків з кредиторами. Перш за все, за спрощеною методологією аналітичних досліджень динаміка та структура активів підприємства визначаються розділами балансу [21]. Здійснимо аналіз активів та пасивів, використовуючи дані таблиці 2.1.

Розглядаючи показники за окремими розділами балансу, можна відзначити, що загальна вартість майна підприємства зменшилась у 2018 році в порівнянні з 2017 роком на -15465,3 тис. грн., а у I півріччя 2019 року на -667,8 тис. грн. Слід зазначити, що за період, який аналізується, збільшилась питома вага майна в необоротних активів. Якщо взяти реальні активи, що характеризують виробничу потужність підприємства, тобто основні засоби та виробничі запаси, то на 2017 рік вони становили 19318,6 тис. грн. На I півріччя 2019 рік реальні активи зросли і становили відповідно 20049 тис. грн.

Щодо формування потенціалу підприємницької власності, то тенденція розвитку економічної діяльності є сприятливою і свідчить про зростання виробничих можливостей підприємства.

Таблиця 2.1

Агрегований баланс підприємства за 2017-І півріччя 2019 роки

Актив	2017 рік		2018 рік		Відхилення		Темп зростання, %	І півріччя 2019		Відхилення		Темп зростання, %
	Сума, тис.грн	Питома вага, %	Сума, тис.грн	Питома вага, %	Сума, тис.грн	Питома вага, %		Сума, тис.грн	Питома вага, %	Сума, тис.грн	Питома вага, %	
1 Необоротні активи	8783,8	21,84	10398	42,01	1614,2	20,17	118,38	10198	42,34	-200	0,33	98,08
2. Оборотні активи	31434	78,16	14354	57,99	-17080	-20,17	45,66	13887	57,66	-467,5	-0,33	96,74
2.1 Запаси	10535	26,19	6425	25,96	-4110	-0,24	60,99	9851	40,90	3426	14,94	153,32
2.2 Дебіторська заборгованість	8723,1	21,69	2889,1	11,67	-5834	-10,02	33,12	2062,4	8,56	-826,7	-3,11	71,39
2.3 Грошові кошти та їх еквіваленти	9106,8	22,64	4635,3	18,73	-4472	-3,92	50,90	1522,6	6,32	-3113	-12,4	32,85
2.4 Інші оборотні активи	2964,6	7,37	384,9	1,55	-2580	-5,82	12,98	415,7	1,73	30,8	0,17	108,00
Всього майна	40218	100	24753	100	-15465	0,00	61,55	24085	100	-667,8	0	97,30
Пасив												
1. Власний капітал	12150	30,21	16411	66,30	4260,8	36,09	135,07	16542	68,68	131,7	2,38	100,80
2. Довгострокові зобов'язання	5990,2	14,89	5992	24,21	1,8	9,31	100,03	5866,6	24,36	-125,4	0,15	97,90
3. Поточні зобов'язання	22078	54,90	2350,1	9,49	-19728	-45,40	10,64	1656	6,88	-694,1	-2,62	70,47
3.1 Короткострокові кредити банків	125	0,31		0,00	-125	-0,31	0,00		0,00	0	0	
3.2 Кредиторська заборгованість	3547,1	8,82	1228,9	4,96	-2318	-3,85	34,65	1210	5,02	-18,9	0,05	98,46
3.3 Інші поточні зобов'язання	18406	45,77	1121,2	4,53	-17285	-41,24	6,09	446	1,85	-675,2	-2,67	39,78
Всього майна	40218	100	24753	100	-15465	0,00	61,55	24085	100	-667,8	0	97,30

Аналіз складу оборотних активів показує, що на підприємстві відбулися зміни в їх динаміці. Так, запаси у I півріччя 2019 році збільшилися на 3426 тис. грн., і їх частка в загальній сумі оборотних активів збільшилась — на 14,94 процентних пункти. Зменшення оборотних активів у 2018 році відбулося за рахунок зменшення дебіторської заборгованості на 5834 тис. грн., або на 33,12 % та зменшення запасів на 4109,8 тис. грн або на 60,99 %. У I півріччя 2019 році зменшення оборотних коштів на -467,5 тис. грн. відбулося за рахунок дебіторської заборгованості на -826,7 тис. грн. та грошових коштів на -3112,7 тис. грн

Для забезпечення найбільш ефективного господарювання необхідно досягти оптимального співвідношення необоротних і оборотних активів та обсягів підприємницької діяльності. При цьому підприємство зацікавлено у зменшенні залишків активів на балансі, особливо в частині готової продукції, товарів і дебіторської заборгованості.

На підприємстві грошові кошти теж протерпіли значних змін. Частка грошових коштів у загальному розмірі активів зменшилась з 22,6 % на 2017 рік до 18,73 % на 2018 рік. Цей факт не є негативним, так як характеризує перерозподіл майна підприємства та все ж стверджує його можливості щодо нормальної підприємницької діяльності в сфері здійснення розрахунків з постачальниками. Але у I півріччя 2019 році відбулося зменшення частки до 6,32 %. Як видно з балансу, у I півріччя 2019 році на рахунках підприємства у банках залишилася найменша сума грошових коштів за аналізований період. Безперечно, в умовах ринкової конкуренції має бути резерв вільних грошових коштів підприємства, виробничих запасів і товарів на складі, але тримати їх на рахунку не вигідно.

Аналіз також передбачає вивчення співвідношення необоротних і оборотних активів в загальній величині активів (рис. 2.1). За даними балансу: за 2017 рік питома вага необоротних активів дорівнює 21,8 %, оборотних - 78,2 %. За 2018 рік питома вага необоротних активів зросла до 42,01 %, а оборотних знизилась до 57,99 % ; за I півріччя 2019 рік частка необоротних активів склала

42,34 %, оборотних – 57,66 %. Отже, підприємство перерозподілило свої засоби таким чином, що питома вага їх основних засобів зростає та залишилась майже на тому ж рівні, зростання у 2018 році частки основного капіталу може бути результатом розширення виробничої діяльності.

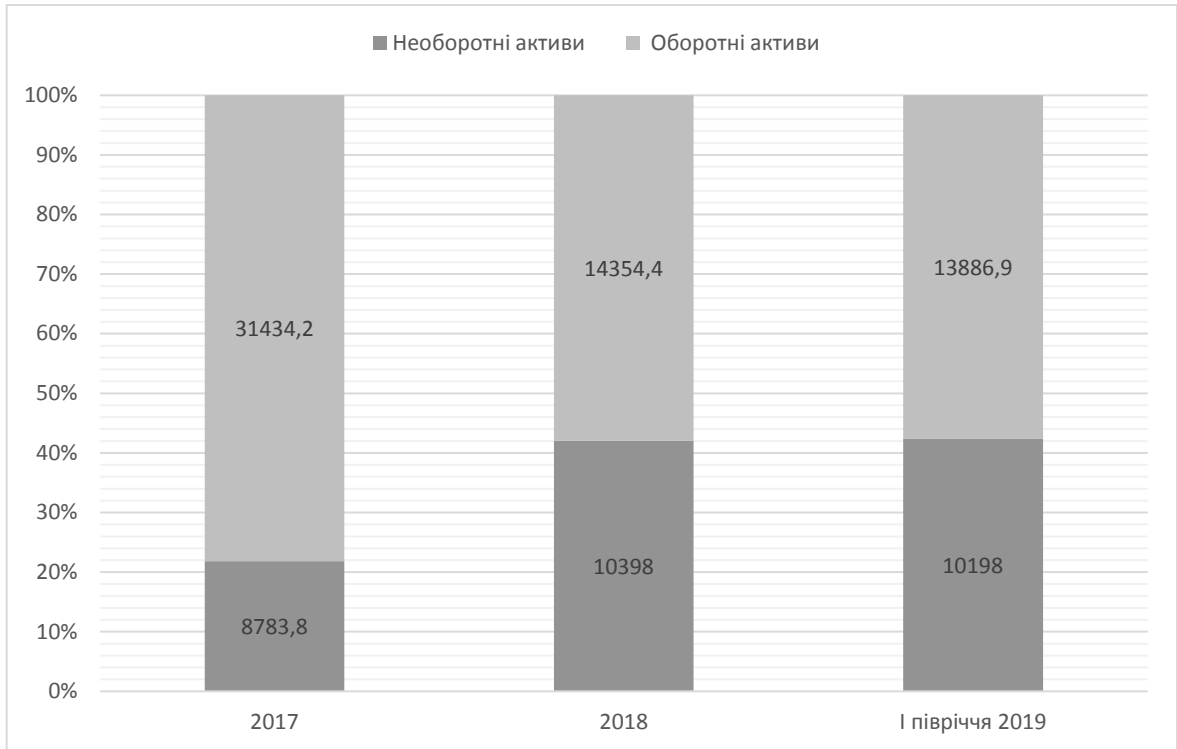

Рис. 2.1. Структура активу ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2017-I півріччя 2019 роки

За даними таблиці 2.1 та рис. 2.2, видно, що капітал підприємства складається з власного капіталу та зобов'язань підприємства. У 2017 році власний капітал займав 30,2% в загальному обсязі капіталу підприємства, а вже у 2018 році – 66,30% з подальшим зростанням у I півріччя 2019 році до 68,68%. Зобов'язання підприємства змінювалися у протилежному напрямку – максимальна питома вага у 2017 році.

Розглядаючи співвідношення власного капіталу і зобов'язань в підсумку балансу, можна бачити, що питома вага власного капіталу, як на 2018, так і на I півріччя 2019 значно перевищує питому вагу залученого. Це говорить про незалежність даного підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

Рис. 2.2. Структура пасиву ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2017-I півріччя 2019 року

Проведемо аналіз структури власного капіталу (рис. 2.3). Власний капітал - це власні джерела компанії, які без визначення строку повернення, зроблені засновниками чи залишені ними (засновниками) компанії, від вже оподаткованого прибутку.

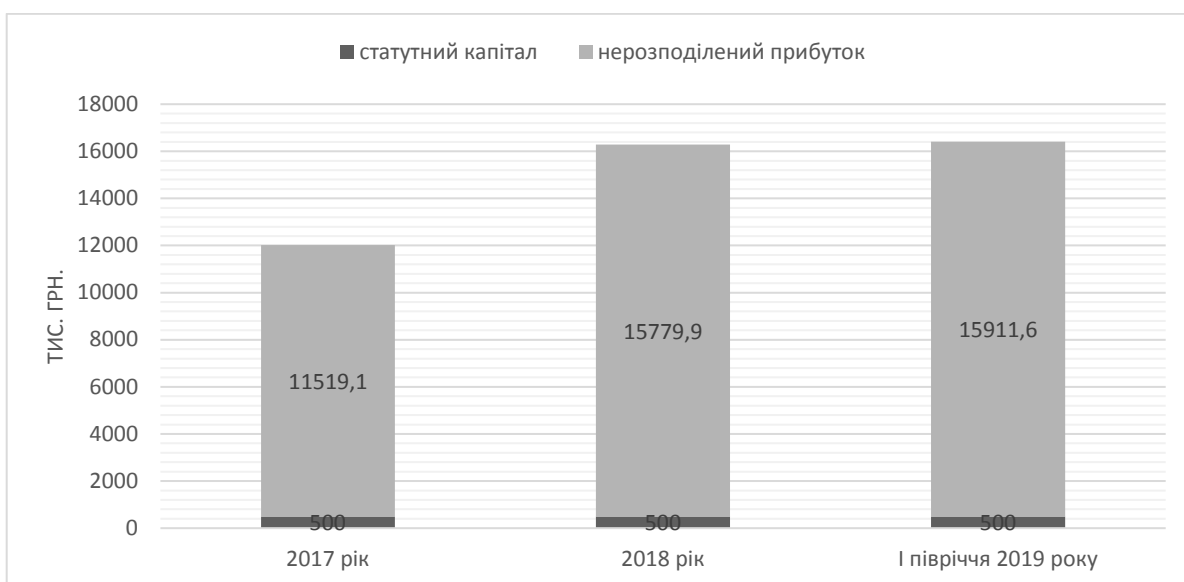

Рис. 2.3. Динаміка власного капіталу ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2017-I півріччя 2019 року

Проаналізувавши структуру і динаміку власного капіталу ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» на протязі 2017

– I півріччя 2019 років, визначили, що власний капітал у 2018 році порівняно з 2017 роком збільшився на 4260,8 тис. грн., а у I півріччя 2019 році порівняно з 2018 роком збільшився ще на 131,7 тис. грн. Ці зміни відбулися за рахунок нерозподіленого прибутку, який у 2018 році та у I півріччя 2019 – збільшився. Частка власного капіталу в сукупному капіталі становить близько 65%, що означає, що підприємство здійснює свою діяльність за рахунок залученого капіталу.

Проаналізувавши структуру і динаміку позикового капіталу протягом 2017 – I півріччя 2019 років ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», бачимо, що у 2018 році в порівнянні з 2017 роком позиковий капітал зменшився на -19727,9 тис. грн. за рахунок поточних зобов'язань Зміни відбулися за рахунок зменшення інших поточних зобов'язань та короткострокових кредитів банку. У I півріччя 2019 році спостерігаємо подальше зменшення зобов'язань підприємства в порівнянні з 2018 роком як за рахунок довгострокових зобов'язань на - 125,4 тис. грн та поточних зобов'язань на - 694,1 тис. грн., що є позитивним в діяльності підприємства.

Формування та об'єктивність оцінки основних фондів залежить від методу оцінки. Помилки у визначенні вартості основних фондів створюють помилкове враження у власників підприємства щодо вартості їх основного капіталу, призводять до неправильного нарахування амортизації, необ'єктивного оцінювання стану основних фондів за допомогою системи показників, а також ненадійну оцінку ефективності використання основних фондів підприємства. Наслідком цього можуть бути помилкові рішення щодо бізнес-стратегії. Зацікавленість власника або керівництва підприємства в проблемах оцінки вартості основних фондів обумовлена необхідністю володіти достовірною інформацією.

Основні показники ефективності використання основних фондів можна об'єднати в чотири групи:

- 1) показники широкого використання основних фондів, що відображають

рівень їх використання з часом;

2) показники інтенсивного використання основних фондів, що відображають рівень їх використання за потужністю (продуктивністю)

3) показники комплексного використання основних фондів з урахуванням сукупного впливу всіх факторів - як екстенсивних, так і інтенсивних;

4) узагальнення показників використання основних фондів, що характеризують різні аспекти використання (стану) основних засобів на всьому підприємстві.

Для аналізу використання основних фондів визначають такі показники витрат [21]:

Фондомісткість капіталу - показник потреби в основних фондах для забезпечення виконання одиниці обсягу робіт; відображає відношення вартості основних фондів до вартості виготовленої продукції (валової, товарної, реалізованої) підприємства. Обчисліть капіталомісткість продукції за формулою:

$$K_{\Phi M} = \frac{ОВ\Phi_{\text{сер.}}}{ВР}, \quad (2.1)$$

де $ОВ\Phi_{\text{сер.}}$ – середньорічна вартість основних фондів;

$ВР$ – виручка від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг.

Коефіцієнт реальної вартості основних фондів у власності підприємства визначається як відношення вартості основних фондів до вартості майна підприємства.

$$K_{OF} = \frac{ОВ\Phi}{ВБ}, \quad (2.2)$$

де $ОВ\Phi$ - вартість основних фондів,

$ВБ$ – валюта балансу.

Коефіцієнт зносу основних засобів - показує ступінь зносу основних фондів на підприємстві.

$$K_{303} = \frac{З_{\text{пр(кр)}}}{ПВ_{\text{пр(кр)}}}, \quad (2.3)$$

де $З_{\text{пр(кр)}}$ – сума нарахованого зносу на початок року(на кінець року), $ПВ_{\text{пр(кр)}}$ - первісна вартість основних засобів на початок року (на кінець)

Коефіцієнт придатності основних фондів підприємства виявляє, яку частку складає їх залишкова вартість від первісної вартості, і розраховується за формулою:

$$K_{\text{ПОЗ}} = 1 - K_{\text{ЗОЗ}}, \quad (2.4)$$

де $K_{\text{ЗОЗ}}$ - коефіцієнт зносу основних засобів.

Фондовіддача – показник (коефіцієнт), що відображає випуск продукції (послуг) на 1 грн. основних фондів підприємства, тобто відбиває відношення вартості продукції (валової, товарної або реалізованої) підприємства до вартості основних фондів. Фондовіддача загальна є зворотнім показником фондомісткості і розраховується за формулою:

$$K_{\text{ФВ}} = \frac{\text{ВР}}{\text{ОВФ}_{\text{сер.}}}, \quad (2.5)$$

де ВР – виручка від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг;

ОВФ_{сер.} – середньорічна вартість основних фондів.

Рентабельність основних виробничих фондів - це відносний показник, який визначає ступінь ефективності використання основних засобів. Розрахунок рівня рентабельності основних виробничих фондів можна провести за такою формулою:

$$K_{\text{РОЗ}} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ОВФ}} * 100, \quad (2.6)$$

де ОВФ – вартість основних фондів,

ЧП – чистий прибуток.

Інтегральний показник економічної ефективності показує рівень ефективності основних засобів.

$$I = \sqrt{\frac{K_{\text{ФВ}} * K_{\text{РОЗ}}}{100}}, \quad (27)$$

де $K_{\text{ФВ}}$ - фондовіддача основних фондів,

$K_{\text{РОЗ}}$ - рентабельність основних фондів.

Згрупуємо розраховані показники до таблиці 2.2.

Таблиця 2.2

Показники оцінки основних фондів підприємства ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

Показники	2017	2018	I півріччя 2019	Темп зростання, %	
				2018/2017	I півріччя 2019/2018
Показники оцінки забезпеченості підприємства основними фондами					
Фондомісткість	1,68	0,83	54,19	49,51	6502,73
Коефіцієнт вартості основних фондів в активах підприємства	0,22	0,05	0,05	24,77	84,43
Показники оцінки стану основних фондів					
Коефіцієнт зносу	0,32	0,32	0,34	98,25	107,54
Коефіцієнт придатності	0,68	0,68	0,66	100,82	96,53
Показники оцінки ефективності використання основних фондів					
Фондовіддача.	4,82	7,94	0,29	164,75	3,59
Рентабельність, %	59,40	109,77	1,87	184,80	1,71
Інтегральний економічний показник	1,69	2,95	0,07	174,49	2,48

Фондомісткість збільшується в I півріччі 2019 році, а це означає, що в цей період збільшується кількість використаних основних фондів. Нормативне значення коефіцієнта реальної вартості основних виробничих засобів у майні підприємства повинно зменшуватись. У 2018 році показник, порівняно з 2017 роком, зменшився до значення 0,05, що пов'язано з поступовим оновленням основних фондів у 2018 році. У I півріччя 2019 році значення коефіцієнту залишається на рівні 0,05, це зумовлено тим, що у I півріччя 2019 році вартість основних виробничих засобів зменшилась.

Коефіцієнт зносу основних засобів за нормативним значенням повинен зменшуватись. У 2017 році показник дорівнює 0,32, що свідчить про достатньо

високий рівень зносу основних фондів. У 2018 році залишився на рівні 0,32, у I півріччя 2019 коефіцієнт зносу збільшився на 0,02 грн/грн. Така зміна зумовлена збільшенням суми нарахованого зносу у I півріччя 2019 році.

Коефіцієнт придатності основних засобів повинен збільшуватись. У ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» даний показник становить 0,68; 0,68 та 0,66 у 2017 – I півріччя 2019 роках відповідно.

Фондовіддача основних виробничих фондів найвище значення має в 2018 році – 8,94, що пов'язано зі незначною вартістю основних фондів за рік. Збільшення вартості основних фондів та зменшення виручки від реалізації призвело до зниження фондовіддачі в I півріччя 2019 році до 0,29 грн/грн, що на 94% менше ніж у 2018 році.

Рентабельність основних виробничих фондів повинна збільшуватись. Показник у 2017 році становить 59,40%, у 2018 – 109,77 % та у I півріччя 2019 році 454 %. У 2017 році показник вищий, тому що середньорічна вартість основних фондів мінімальна за аналізований період.

Інтегральний показник економічної ефективності показує рівень ефективності основних виробничих фондів. У 2017 році він становить 4,11, у 2018 – 1,32, у I півріччя 2019 році 3,02, тобто ефективність використання основних фондів зменшилась. Отже, у 2018 та I півріччя 2019 роках порівняно з 2017 роком відбулося зменшення коефіцієнта, що в даному випадку не є негативною тенденцією, так як підприємство орієнтоване на оновлення основних засобів.

Розрахуємо показники ефективності використання оборотних активів [21].

Коефіцієнт оборотності оборотних активів відображає швидкість обороту сукупного капіталу підприємства, тобто показує, скільки разів за аналізований період відбувається повний цикл виробництва й обіг, що приносить відповідний ефект у вигляді прибутку.

$$K_{OOA} = \frac{BP}{OA_{\text{сер}}}, \quad (2.8)$$

де BP – виручка від реалізації продукції,

$OA_{\text{сер.}}$ – середньорічна вартість оборотних активів.

Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань показує скільки виручки від реалізації продукції припадає на одиницю поточних зобов'язань.

$$K_{\text{ОПЗ}} = \frac{BP}{ПЗ_{\text{сер.}}}, \quad (2.9)$$

де BP – виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг),

$ПЗ_{\text{сер.}}$ – середньорічна вартість поточних зобов'язань.

Коефіцієнт оборотності товарно - матеріальних запасів по виручці від реалізації відображає число оборотів товарно-матеріальних запасів підприємства. Зниження даного показника свідчить про відносне збільшення виробничих запасів і незавершеного виробництва або про зниження попиту на готову продукцію.

$$K_{\text{ОЗ}}^B = \frac{BP}{З_{\text{сер.}}}, \quad (2.10)$$

де BP – виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг),

$З_{\text{сер.}}$ - середньорічна вартість товарно – матеріальних запасів, тис.

Коефіцієнт оборотності виробничих запасів відображає число оборотів запасів і дозволяє виявити резерви зростання виробництва продукції.

$$K_{\text{ОВЗ}} = \frac{BP}{ВЗ_{\text{сер.}}}, \quad (2.11)$$

де BP – виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг),

$ВЗ_{\text{сер.}}$ - середньорічна вартість виробничих запасів.

Коефіцієнт оборотності готової продукції - відношення чистої виручки від реалізації продукції до середньої за період величини готової продукції.

$$K_{\text{ОГП}} = \frac{BP}{ГП_{\text{сер.}}}, \quad (2.12)$$

де BP – виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг),

$ГП_{\text{сер.}}$ - середньорічний залишок готової продукції.

Коефіцієнт оборотності грошових засобів визначається відношенням чистого доходу до середнього залишку грошових коштів заданими балансу та характеризує швидкість обороту грошових коштів.

$$K_{\text{огз}} = \frac{BP}{ГЗ_{\text{сер.}}}, \quad (2.13)$$

де BP – виручка від реалізації продукції ,

ГЗ_{сер.}- середньорічна вартість грошових коштів підприємства, тис. грн.

Коефіцієнт відволікання оборотного капіталу в дебіторську заборгованість – показник, який оцінює рівень дебіторської заборгованості у вартості оборотних активів.

$$K_{\text{відв.}} = \frac{ДЗ}{ОА}, \quad (2.14)$$

де ДЗ – дебіторська заборгованість,

ОА – загальна сума оборотних активів.

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості показує, скільки разів за рік обернулися кошти, що вкладені в розрахунки підприємства.

$$K_{\text{одз}} = \frac{BP}{ДЗ_{\text{сер.}}}, \quad (2.15)$$

де BP – виручка від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг),

ДЗ_{сер.} – середня сума дебіторської заборгованості.

Період інкасації дебіторської заборгованості. – середній період погашення дебіторської заборгованості.

$$T_{\text{одз}} = \frac{ДП}{K_{\text{одз}}}, \quad (2.16)$$

де ДП – кількість днів в звітному періоді (360 днів),

K_{одз} – коефіцієнт обороту дебіторської заборгованості.

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості показує збільшення чи зниження комерційного кредиту.

$$K_{\text{окз}} = \frac{BP}{КЗ_{\text{сер.}}}, \quad (2.17)$$

де BP – виручка від реалізації продукції,

КЗ_{сер.} – середньорічна вартість кредиторської заборгованості.

Рентабельність оборотних активів - відношення чистого прибутку і середньої величини активів підприємства, помножене на 100%

$$P = \frac{\text{чП}}{ОА_{\text{сер.}}} * 100\%, \quad (2.18)$$

де ЧП – чистий прибуток підприємства,

$OA_{сер}$ – середня сума активів.

Інтегральний показник ефективності оборотних активів:

$$I = \sqrt{\frac{K_{ооа} + P_{оа}}{100}}, \quad (2.19)$$

де $K_{ооа}$ – коефіцієнт оборотності оборотних активів,

$P_{оа}$ – рентабельність оборотних активів.

Згрупуємо дані всіх показників до таблиці 2.3.

За даними таблиці 2.3 оберненість оборотних коштів ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за I півріччя 2019 р. в порівнянні з 2018 р. впала на 2,16, що характеризує використання оборотних коштів в I півріччя 2019 році гірше ніж у 2018 році. У 2018 році відбулося значне збільшення порівняно з 2017 роком до 2,3 обертів.

Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань у 2018 році збільшив своє значення на 3 оборота, що є позитивним фактором, у той час у I півріччя 2019 році відбулося зменшення до 1,02, тобто відбулося зменшення оборотів поточних зобов'язань та розрахунки за ними в цей період.

Коефіцієнт оборотності запасів має тенденцію до коливання, що свідчить про нестійку ефективність їх використання. У I півріччя 2019 році відбулося зниження на 1,57, тобто 2,94 грн виручки припадає на 1 грн. засобів інвестованих у запаси за звітний період, у той час в 2018 році максимальне значення 4,51 грн, а в 2017 – 2,74. Отже, на протязі 3 років коефіцієнт оборотності запасів постійно коливається.

У 2017 році виручка від реалізації у 3,18 разів перевищує середній залишок грошових коштів на рахунках підприємства, про що свідчить коефіцієнт оборотності грошових засобів. У 2018 році збільшилися грошові кошти та виручка від реалізації порівняно з 2017 роком, це призвело до зростання коефіцієнта оборотності грошових коштів до 7,66, різке зменшення грошових коштів у I півріччя 2019 році призвело до зниження їх оборотності до 0,66.

Таблиця 2.3

Аналіз ефективності використання оборотних активів ТОВ «НВП
«Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» у 2017 – I
півріччя 2019 роках

Показники	Роки			Відхилення	
	2017	2018	I півріччя 2019	2018/2017	I півріччя 2019/2018
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	0,92	2,30	0,14	1,38	-2,16
Коефіцієнт оборотності поточних зобов'язань	1,31	4,31	1,02	3,00	-3,29
Коефіцієнт оборотності запасів по виручці від реалізації	2,75	4,51	2,94	1,76	-1,57
Коефіцієнт оборотності грошових засобів	3,18	7,66	0,66	4,48	-7,00
Коефіцієнт відволікання оборотного капіталу в дебіторську заборгованість	0,28	0,20	0,15	-0,08	-0,05
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	3,32	4,99	11,71	1,67	6,72
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	110	73	31	-37,03	-41,93
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	1,31	4,31	1,02	3,00	-3,29
Рентабельність оборотних активів	11,36	34,75	0,93	23,39	-33,82
Інтегральний показник ефективності оборотних активів	0,32	0,89	0,04	0,57	-0,86

З кожним роком на підприємстві відбувається коливання коефіцієнта відволікання оборотного капіталу в дебіторську заборгованість, за рахунок збільшення дебіторської заборгованості, що має негативний характер.

З таблиці 2.3 видно, що оберненість дебіторської заборгованості ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за I півріччя 2019 р. в порівнянні з 2018 р. зросла на 134%, а оберненість кредиторської заборгованості знизилася – на 76 %, в обох випадках – це позитивна тенденція. У 2018 році відбулося зменшення періоду погашення

дебіторської заборгованості до 73 днів, а у I півріччя 2019 році – ще до 31 дня, що більш позитивно характеризує кредитну політику підприємства.

Рентабельність оборотних активів позитивна, що свідчить про прибуткову діяльність підприємства та ефективне використання оборотних активів. Але її динаміка має тенденцію до коливання, максимальне значення було у 2017 році (11,36%), мінімальне у I півріччі 2019 року – 0,93%, у 2018 значення рентабельності зросло в 3 рази порівняно з попереднім періодом. Отже, підприємство достатньо ефективно використовує оборотних капітал у своєї фінансово-господарської діяльності, але I півріччя 2019 року не є достатньо ефективним .

2.3. Аналіз фінансової стійкості, ліквідності та платоспроможності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

Фінансова стабільність - це стан фінансових ресурсів, при якому компанія, вільно маневруючи грошима, здатна шляхом свого ефективного використання забезпечити безперервний процес виробництва та торгівлі, а також витрати на її розширення та оновлення. Це означає, що це відображає постійне постійне перевищення доходу над витратами, вільне маневрування грошей компанії, можливість ефективно використовувати його для забезпечення безперервного процесу виробництва та продажу, а також витрати на його розширення. та оновлення.

Компанія вважається фінансово стабільною, яка здатна забезпечити резерви та витрати за власні кошти, запобігти необґрунтованим вимогам та вчасно сплатити свої зобов'язання.

Оцінка фінансової стійкості підприємства спрямована на об'єктивний аналіз розміру та структури активів та пасивів підприємства та на цій основі визначення ступеня його фінансової стійкості та незалежності, а також на відповідність фінансово-господарській діяльності підприємства.

Найголовніше у фінансовій діяльності - це правильна організація та

використання оборотних коштів. Тому в процесі аналізу фінансового стану пріоритетним є раціональне використання оборотних коштів.

Розраховуємо основні абсолютні та відносні показники [21]:

Наявність власних коштів підприємства в обороті (В):

$$B = BK - HA; \quad (2.20)$$

Коефіцієнт фінансової стійкості- показує, яка частина активу фінансується за рахунок стійких джерел, тобто частку тих джерел фінансування, які організація може використовувати у своїй діяльності тривалий час.

$$K_{\text{фс}} = \frac{(BK+ДЗ)}{A}, \quad (2.21)$$

де BK – власний капітал,

ДЗ – довгострокові зобов'язання,

A – активи підприємства.

Коефіцієнт автономії - характеризує частку коштів, вкладених власниками підприємства в загальну вартість майна.

$$K_{\text{фА}} = \frac{BK}{A}; \quad (2.22)$$

Коефіцієнт фінансової залежності характеризує, скільки одиниць сукупних джерел припадає на одиницю власного капіталу.

$$K_{\text{фз}} = \frac{A}{BK}; \quad (2.23)$$

Коефіцієнт фінансового ризику показує співвідношення залучених засобів і власного капіталу. Цей коефіцієнт дає найбільш загальну оцінку в фінансовій стійкості. Він має досить просту інтерпретацію: показує скільки одиниць залучених засобів припадає на кожен одиницю власних.

$$K_{\text{фр}} = \frac{З}{BK}; \quad (2.24)$$

Коефіцієнт маневреності власного капіталу показує яка частина власного оборотного капіталу знаходиться в обороті. Коефіцієнт маневрування власного капіталу розраховується як відношення власного оборотного капіталу підприємства до власного капіталу.

$$K_M = \frac{BOK}{BK}; \quad (2.25)$$

Коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу:

$$K_{сп} = \frac{BK}{ДЗ + ПЗ} \quad (2.26)$$

Результати обчислень основних абсолютних і відносних показників заносимо до таблиці 2.4.

Таблиця 2.4

Абсолютні та відносні показники фінансової стійкості ТОВ «НВП
«Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

Показник	2017 рік	2018 рік	I півріч чя 2019 рік	Відхилення (+,-)	
				2018- 2017	I піврічч я 2019- 2018
Наявність власних коштів підприємства в обороті	3366	6012,6	6344,3	2646,6	331,7
Коефіцієнт фінансової стійкості	0,30	0,66	0,69	0,36	0,02
Коефіцієнт автономії	0,30	0,66	0,69	0,36	0,02
Коефіцієнт фінансової залежності	3,31	1,51	1,46	-1,80	-0,05
Коефіцієнт фінансового ризику	1,82	0,14	0,10	-1,67	-0,04
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,28	0,37	0,38	0,09	0,02
Коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу	0,43	1,97	2,20	1,53	0,23

У 2017 році наявність власних коштів підприємства становить 3366 тис грн, у 2018 та I півріччя 2019 роках – 6012,6 тис грн та 6344,3 тис грн, що свідчить про те що власний капітал повністю покриває суму вартості необоротних активів.

Коефіцієнт автономії повинен бути не менше 0,5. Показник у 2017 дорівнює 0,3, а в 2018 та I півріччя 2019 роках коефіцієнт перевищує 0,65. Отже підприємство є фінансово стійким у всіх 3 періодах.

Коефіцієнт фінансової залежності має бути менше 2 і зменшуватись. Показник у 2018 році, порівняно з 2017 зменшився на 1,8, а у I півріччя 2019 році ще на 0,05, тільки у 2017 році не відповідав нормативу, що також свідчить про фінансову незалежність підприємства.

Коефіцієнт фінансового ризику за нормативним менше 0,5. На підприємстві даний показник у 2017 році становить 1,82, у 2018 – 0,14, у I півріччя 2019 – 0,10. Значення відповідає нормативному за два останніх періоду аналізу, що є позитивною тенденцією для діяльності підприємства. Зниження фінансової залежності у 2018 році пов'язане зі зниженням кредиторської заборгованості у підприємства (рис. 2.4).

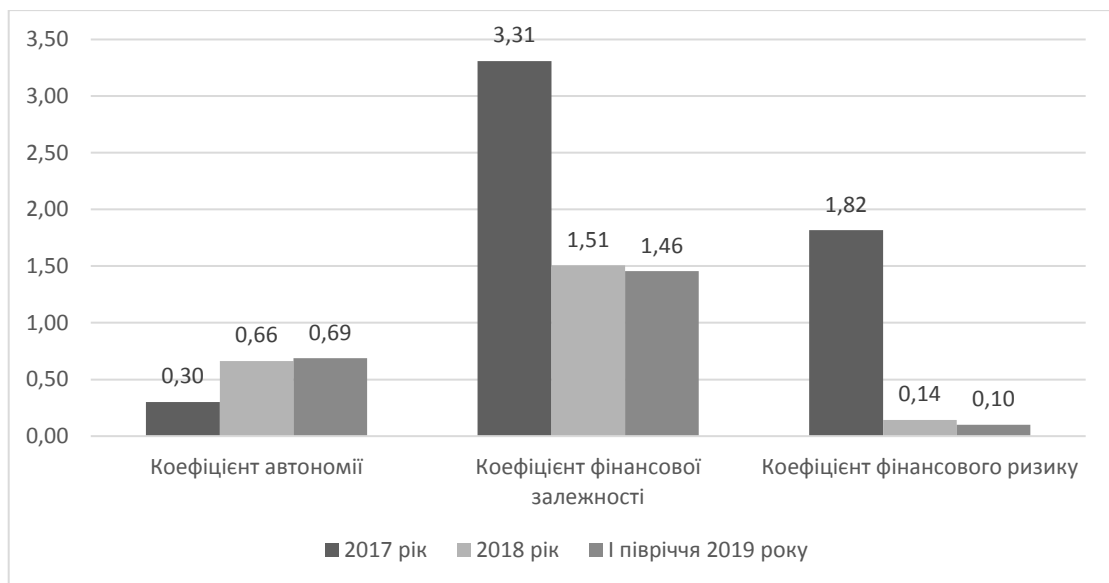

Рис. 2.4. Співвідношення динаміки коефіцієнтів фінансової залежності, фінансового ризику та коефіцієнту автономії за 2017 – I півріччя 2019 р.

У 2018 році коефіцієнт співвідношення власного та залученого капіталу дорівнює 1,97, це означає, що порівняно з 2017 роком збільшився власний капітал, у I півріччя 2019 відбувається подальше зростання коефіцієнта до 2,2 за рахунок збільшення також власного капіталу та зменшення поточних

зобов'язань.

Таким чином, аналіз фінансової стійкості показав, що підприємство є фінансово стійким та незалежним від кредиторів, значне покращення фінансової стійкості та незалежності відбулося у 2018 році.

Платоспроможність (ліквідність) - це здатність підприємства своєчасно погашати зобов'язання готівкою.

Надлишок платіжних засобів стосовно термінових зобов'язань вказує на платоспроможність підприємства. Розраховуємо коефіцієнти ліквідності [21]:

Коефіцієнт загальної ліквідності - характеризує здатність компанії забезпечити свої короткострокові зобов'язання перед найбільш проданою частиною активів - оборотними активами. Це співвідношення дає найбільш загальну оцінку ліквідності активів.

$$K_{пл} = \frac{OA}{ПЗ}, \quad (2.27)$$

Коефіцієнт швидкої ліквідності - показує, яку частину поточних зобов'язань компанія здатна погасити за рахунок найбільш ліквідних оборотних коштів - грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових інвестицій та кредиторської заборгованості. Цей показник показує платіжну здатність підприємства погашати поточні зобов'язання за умови своєчасних розрахунків з боржниками.

$$K_{шл} = \frac{(OA - BЗ)}{ПЗ}, \quad (2.28)$$

Коефіцієнт абсолютної ліквідності - дозволяє визначити частку короткострокових зобов'язань, що підприємство може погасити найближчим часом, не чекаючи оплати дебіторської заборгованості й реалізації інших активів.

$$K_{ал} = \frac{ГК}{ПЗ}, \quad (2.29)$$

Платоспроможність - це здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання, що впливають з комерційних, кредитних та інших платіжних операцій.

Задовільна платоспроможність підприємства підтверджується такими формальними параметрами:

- наявність безкоштовних готівкових коштів на поточних та валютних рахунках та інших банківських рахунках;
- відсутність довгострокової заборгованості перед постачальниками, банками, персоналом, бюджетом;
- наявність оборотних коштів (чистий оборотний капітал) на початок та кінець звітної періоду.

Результати обчислень основних показників ліквідності заносимо до таблиці 2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка показників ліквідності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

Показник	2017 рік	2018 рік	I півріч чя 2019 рік	Відхилення (+,-)	
				2018- 2017	I півріччя 2019- 2018
Загальний коефіцієнт ліквідності	1,42	6,11	8,39	4,68	2,28
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,95	3,37	2,44	2,43	-0,94
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,412	1,972	0,919	1,56	-1,05

Аналіз показників ліквідності свідчить, що підприємство є ліквідним та платоспроможним. Негативним явищем є незначне зниження показників ліквідності в I півріччя 2019 році відносно 2018 року (рис. 2.5).

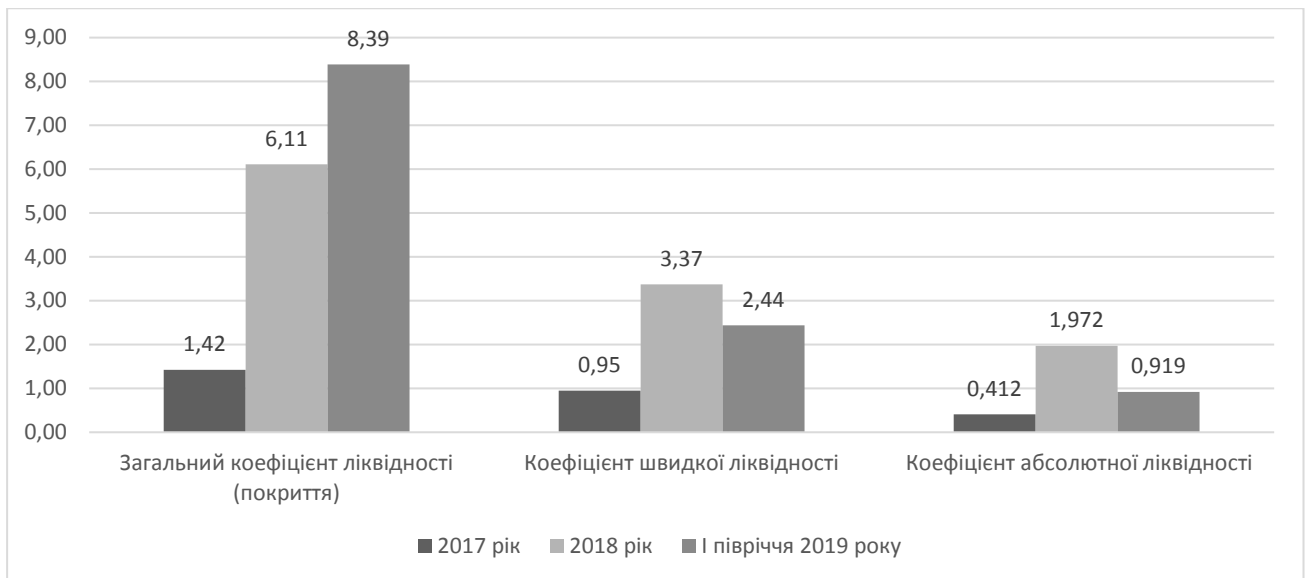

Рис 2.5. Динаміка ліквідності підприємства ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2017 – I півріччя 2019 р.

Позитивна тенденція прослідковується в підвищенні показника абсолютної ліквідності на 1,56 в 2018 році, але подальше зниження її на 1,05 в I півріччя 2019 році, що пов'язане зі зниженням грошових коштів підприємства.

Загалом аналіз фінансової стійкості, ліквідності та ділової активності свідчать про достатньо стійке фінансове становище підприємства з незначним покращенням ситуації в 2018 році та незначним погіршенням у подальшій діяльності в I півріччя 2019 року.

2.4. Аналіз ефективності фінансової діяльності підприємства ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

Результати компанії аналізуються за допомогою показників, що характеризують аспекти її діяльності, їх вибір залежить від мети аналізу. Визначення стратегічних цілей вимагає порівняння результатів конкретного підприємства з конкуруючими підприємствами. Для такого аналізу підбираються загальні показники, які відображають діяльність окремих районів чи структурних підрозділів. Визначення тактичних цілей вимагає контролю над підприємством, тобто обчислення показників ефективності окремих підрозділів

або виробництва конкретного виду продукції.

Аналіз прибутку проводиться шляхом порівняння фактичних даних за звітний період з фактичними даними за попередній період. (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз формування та розподілу прибутку ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2017- I півріччя 2019 роках, тис. грн.

Показник	2017 рік	2018 рік	I півріччя 2019 рік	Відхилення	
				2018-2017	I півріччя 2019-2018
Чистий дохід (виручка) від реалізації	28988,4	52659	2036,1	23670	-50623
Собівартість реалізованої продукції	21612,2	38240	312,6	16628	-37928
Інші операційні доходи	404,4	6,7	0	-397,7	-6,7
Інші операційні витрати	3276,1	4554,1	1729,2	1278	-2825
Інші доходи	13,7	155,5	196,9	141,8	41,4
Інші витрати	157,7	321,2	30,1	163,5	-291,1
Фінансовий результат до оподаткування	4360,5	9705,1	161,1	5344,6	-9544
Чистий прибуток	3572,2	7955,9	131,7	4383,7	-7824

В 2018 році чистий прибуток підприємства в порівнянні з 2017 роком зріс на 4383,7 тис. грн., це зменшення відбулося за рахунок зростання виручки від реалізації на 23670 тис. грн. А в I півріччя 2019 році в порівнянні з 2018 роком чистий прибуток значно зменшився на 7824 тис. грн., за рахунок зниження чистого доходу від реалізації на 50623 тис. грн або на 96%..

Рентабельність компанії характеризується відносними показниками. Абсолютний показник - це сума прибутку або доходу. Відносний показник - рівень рентабельності. Для узагальнення та узагальнення аналізу фінансового стану компанії оптимально і доцільно розрахувати коефіцієнти прибутковості, що визначають прибутковість компанії, продукцію, активи та власний капітал.

Коефіцієнти прибутковості важливі для характеристики складових прибутку та доходу. При аналізі виробництва коефіцієнти рентабельності

використовуються як інструмент політики інвестицій та оцінки. Вони повніші за прибуток, вони характеризують кінцеві результати управління, оскільки їх вартість показує взаємозв'язок між наявними та використаними ресурсами. Результати розрахунків показників рентабельності представлено в таблиці 2.7. та рис. 2.6.

Таблиця 2.7

Аналіз рентабельності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2017- I півріччя 2019 роках

Показник	2017 рік	2018 рік	I півріччя 2019 рік	Відхилення	
				2018-2017	I півріччя 2019-2018
Рентабельність активів, %	8,88	32,14	0,55	23,26	-31,60
Рентабельність власного капіталу, %	29,40	48,48	0,80	19,08	-47,68
Рентабельність продажів, %	12,32	15,11	6,47	2,79	-8,64
Рентабельність продукції, %	16,53	20,80	42,13	4,28	21,33

Зростання величини коефіцієнта рентабельності активів склало 32,14 % у 2018 році. Аналізуючи коефіцієнт рентабельності активів, бачимо тенденцію до зменшення величини даного показника у I півріччі 2019 року на 31,6%, але все ж зберігається позитивне значення, що свідчить про загрозу збитковості та погіршення результатів діяльності підприємства.

В 2017 році значення коефіцієнта рентабельності власного капіталу становило 29,4%, у 2018 році – 48,48% та було максимальним, що характеризує про найефективніше його використання за 3 роки. У I півріччя 2019 році по відношенню до 2018 року зменшився на 47,68% і склав 0,8%, що зумовлене зростанням власного капіталу більшими темпами ніж зростання прибутку.

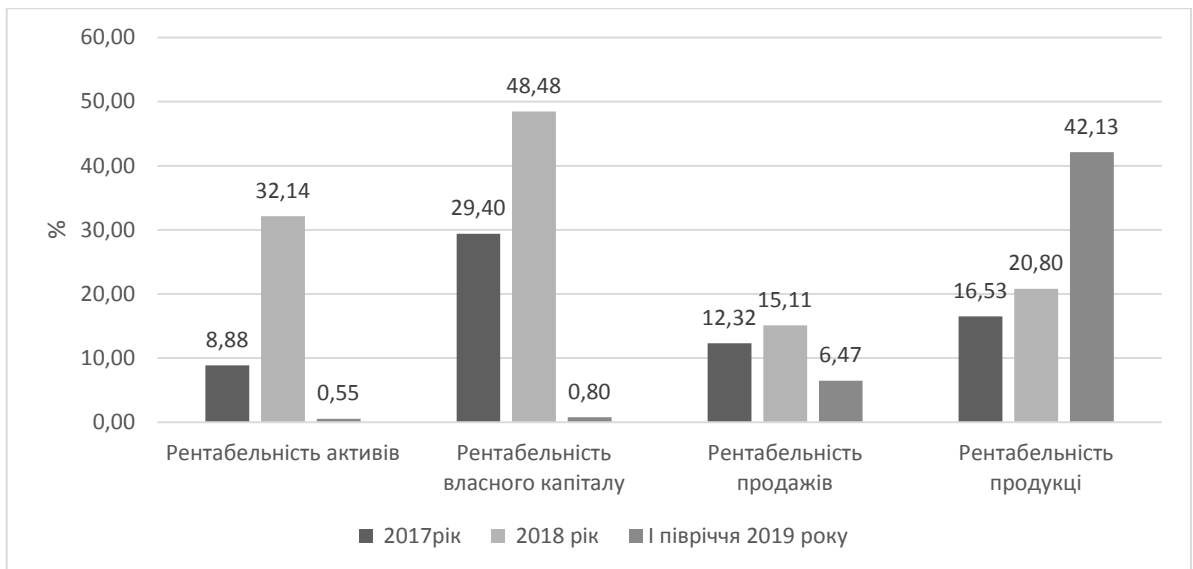

Рис. 2.6. Динаміка рентабельності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2017- I півріччя 2019 роках

Аналізуючи зміну рентабельності продажу підприємства за період 2017-I півріччя 2019 років, можна зробити наступні висновки: загальна зміна значення коефіцієнта за період склала 5,85% і становило у I півріччі 2019 році 6,47%, тоді як у 2017 році – 12,32%. Дана негативна тенденція пов’язана зі зростанням суми чистого доходу від реалізації продукції більшими темпами ніж зростання розміру чистого прибутку.

Тільки значення показника рентабельності продукції значно зросло за період аналізу та має найбільше значення в I півріччі 2019 році – 42,13%, що пов’язане зі зростанням виручки від реалізації більшими темпами ніж ріст собівартості продукції.

За всіма показниками рентабельності за період 2017-I півріччя 2019 роки спостерігається прибутковість діяльності підприємства, хоча і з негативними тенденціями до зменшення.

Отже, на основі аналізованих даних можна зробити висновок про достатньо високу ефективність функціонування підприємства ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс».

Висновки по розділу 2

Здійснивши аналіз фінансової діяльності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», можна відзначити, що загальна вартість майна підприємства зменшилась у 2018 році в порівнянні з 2017 роком на -15465,3 тис. грн., а у I півріччя 2019 року на -667,8 тис. грн. За даними балансу: за 2017 рік питома вага необоротних активів дорівнює 21,8 %, оборотних - 78,2 %. За 2018 рік питома вага необоротних активів зросла до 42,01 %, а оборотних знизилась до 57,99 % ; за I півріччя 2019 рік частка необоротних активів склала 42,34 %, оборотних – 57,66 %.

Розглядаючи співвідношення власного капіталу і зобов'язань в підсумку балансу, можна бачити, що питома вага власного капіталу, як на 2018, так і на I півріччя 2019 значно перевищує питому вагу залученого. Це говорить про незалежність даного підприємства від зовнішніх джерел фінансування.

У 2017 році наявність власних коштів підприємства становить 3366 тис грн, у 2018 та I півріччя 2019 роках – 6012,6 тис грн та 6344,3 тис грн, що свідчить про те що власний капітал повністю покриває суму вартості необоротних активів. Коефіцієнт автономії у 2017 році дорівнює 0,3, а в 2018 та I півріччя 2019 роках коефіцієнт перевищує 0,65. Отже підприємство є фінансово стійким у всіх 3 періодах.

Аналіз показників ліквідності свідчить, що підприємство є ліквідним та платоспроможним. Негативним явищем є незначне зниження показників ліквідності в I півріччя 2019 році відносно 2018 року. Позитивна тенденція прослідковується в підвищенні показника абсолютної ліквідності на 1,56 в 2018 році, але подальше зниження її на 1,05 в I півріччя 2019 році, що пов'язане зі зниженням грошових коштів підприємства.

Загалом аналіз фінансової стійкості, ліквідності та ділової активності свідчать про достатньо стійке фінансове становище підприємства з незначним покращенням ситуації в 2018 році та незначним погіршенням у подальшій діяльності в I півріччя 2019 року.

В 2018 році чистий прибуток підприємства в порівнянні з 2017 роком зріс на 4383,7 тис. грн., це зменшення відбулося за рахунок зростання виручки від реалізації на 23670 тис. грн. А в I півріччя 2019 році в порівнянні з 2018 роком чистий прибуток значно зменшився на 7824 тис. грн., за рахунок зниження чистого доходу від реалізації на 50623 тис. грн або на 96%..

Зростання величини коефіцієнта рентабельності активів склало 32,14 % у 2018 році. Аналізуючи коефіцієнт рентабельності активів, визначили тенденцію до зменшення величини даного показника у I півріччі 2019 року на 31,6%, але все ж зберігається позитивне значення, що свідчить про загрозу збитковості та погіршення результатів діяльності підприємства.

В 2017 році значення коефіцієнта рентабельності власного капіталу становило 29,4%, у 2018 році – 48,48% та було максимальним, що характеризує про найефективніше його використання за 3 роки. У I півріччя 2019 році по відношенню до 2018 року зменшився на 47,68% і склав 0,8%, що зумовлене зростанням власного капіталу більшими темпами ніж зростання прибутку.

Можна зробити висновок, що ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» є ліквідним та рентабельним підприємством та фінансово незалежним, в його діяльності простежується коливання результатів, тому необхідно планувати заходи щодо збереження позитивних тенденцій розвитку.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НВП «МОНТАЖ І ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ «МОНТЕКС»

3.1. Розробка фінансового плану методом пропорційної залежності від обсягу валових доходів

Основними фінансовими прогнозами компанії є її фінансові ресурси. Тому фінансове планування залежить насамперед від величини можливих джерел капіталу, як власних, так і позикових, а також потреб компанії в частині основних та оборотних активів. У той же час приділяється увага сумісності потреб компанії з точки зору активів та варіантів фінансування. За відсутності коштів для фінансування потреб необхідно розробити план залучення додаткового капіталу на прийнятних умовах. Якщо існуючі джерела фінансових ресурсів перевищують потребу у фінансуванні, це означає, що можливостей недостатньо. У цьому випадку доцільно розробити сфери для інвестування (інвестування) наявних ресурсів з метою їх більш ефективного використання.

Метод пропорційної залежності від валового доходу (метод відсотків) є стислим і найбільш зручним у практичному застосуванні. Процедура цього методу заснована на припущенні, що:

- грошові вимоги (активи) та переважна більшість джерел фінансування (зобов'язання), збільшуючи при цьому продажі на кілька відсотків на той самий відсоток. Це означає, що деякі статті витрат та доходів протягом планового періоду матимуть однакову частку;

- вартість більшості статей доходів і витрат, понесених на момент прогнозування, оптимальна для поточних продажів.

Застосування цього методу передбачає диверсифікацію активів. Слід розрізняти активи, на які впливають зміни доходу (називаються стихійно) та активи, на які ці зміни не впливають. Більшість активів залежить від продажів,

таких як дебіторська заборгованість та товарні запаси. Вони безпосередньо пов'язані зі зменшенням або збільшенням валового доходу підприємства. У зобов'язаннях є зміни. Таким чином, збільшення кількості працівників призведе до збільшення заробітної плати, а також суми нарахованих зборів за рахунок збільшення бази оподаткування.

Процес прогнозування повинен починатися з прогнозу продажів, після чого визначаються необхідні активи для підтримки його рівня та приймається рішення щодо джерел фінансування необхідних активів. Тоді ви можете створити план грошових потоків та баланси.

Прогноз продажів, що є початком всього процесу прогнозування, дозволяє отримати інформацію про: витрати на продаж або витрати, пов'язані з продажами та маркетинговими рішеннями; передбачуваний обсяг робіт, зазначений у графіку під час планування потужностей.

Прогнозування продажів не означає великих труднощів, але якщо прогнози компанії будуть надто оптимістичними, компанія врешті буде обтяжена накопиченим обладнанням та оборотними коштами, не зайнятими виробництвом [22].

Кожен прогноз фінансових потреб повинен містити визначення:

- кількість коштів, необхідних за цей період;
- частина коштів, яка повинна бути створена з внутрішніх джерел за той самий період;
- попит на зовнішні джерела фінансування за вирахуванням необхідних коштів.

Для оцінки потреби у зовнішніх джерелах фінансування використовується метод прогнозованої фінансової звітності [25], який, як правило, є одним із варіантів використання методу відсотків. У цьому випадку вимоги до активів прогножуються на поточний період, а потім зобов'язання та власний капітал створюватимуться за звичайних умов експлуатації. Потім зобов'язання та власний капітал вилучаються з необхідних активів для визначення необхідних додаткових коштів. Процедура проходить у кілька етапів:

- звіт про прогноз прибутку;
- прогнозування балансу;
- створення додаткових необхідних коштів.

На першому етапі прогнозується звіт про прибуток на поточний рік з метою отримання суми нерозподіленого прибутку за даний рік. Це співвідносить операційні витрати, ставки податку на прибуток та відсоткові платежі за кредитами. У спрощеному випадку передбачається, що витрати зростуть на відсоток, що збільшить продажі. Основна мета цієї частини прогнозу - визначити розмір прибутку, який отримає підприємство, а потім утримати його у виробництві для реінвестування у плановому році.

Розглянемо використання цього методу на прикладі корпоративних даних (табл. 3.1). У таблиці наведено фактичний 2018 рік (дані за 2019 рік - лише за перше півріччя, тому прогноз річного звіту є невірним) та прогнози доходів. Спочатку передбачалося, що для досягнення запланованого рівня продажів його доходи та витрати в прогнозах на рік повинні зрости на 10% порівняно з 2018 роком.

Якщо продажі збільшаться, придбання матеріалів збільшиться таким же чином, що автоматично призведе до збільшення зобов'язань. Тому для виконання більшої роботи знадобиться додаткова робота, що призведе до збільшення оподаткованого доходу.

Тому збільшуються як нараховані зарплати, так і податкові виплати. Взагалі ці автоматичні пасивні рахунки ростуть так само, як і продажі. Невитриманий прибуток також зростає, але не як продажі.

Підсумовуючи, можемо відзначити:

- високий рівень продажів повинен бути підвищений рівнем активів;
- деяке збільшення активів може бути профінансоване в результаті автоматичного збільшення зобов'язань, накопичених платіжних рахунків та нерозподіленого прибутку;
- дефіцит має фінансуватися із зовнішніх джерел шляхом отримання позик або продажу нових простих акцій.

Таблиця 3.1.

Фактичний і прогнозний звіти про прибутки ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», тис.грн.

Показник	Фактичний 2018 рік	Базис прогнозу	Прогноз
Чистий дохід від реалізації	52658,6	1,10	57924,46
Собівартість	38240,4	1,10	42064,44
Інші операційні витрати	4554,1	1,10	4554,1
Інші операційні доходи	6,7	-	6,7
Сукупні операційні витрати	38247,1	-	42071,14
Сальдо інших доходів (+) і витрат (-)	-476,7		0
Прибутки до вирахування податків	9705,1	-	13529,14
Податки	1749	-	2435,25
Чистий прибуток	7955,9	-	11093,89

Наступним кроком буде прогнозований баланс. У той же час припущення було зроблено обраним методом: якщо обсяг продажу продукції компанії повинен зрости, то активи також повинні збільшуватися. Оскільки у 2018 році підприємство максимально використовувало виробничі потужності, кожна стаття активів повинна збільшуватися для досягнення найвищого рівня продажів. Для операцій потрібно буде більше грошових коштів. Зростання продажів призведе до накопичення дебіторської заборгованості, додаткових оборотних коштів, придбання нового обладнання.

В таблиці 3.2 міститься фактичний баланс 2018 року та проєктований баланс на 2019 рік. Для прогнозування балансу була використана та ж методика, що і при розробці прогнозного звіту про прибуток. Статті балансу, які, як очікується, зростатимуть прямо пропорційно продажам, збільшуються в 1,10 рази для отримання початкового прогнозу на рік.

Таблиця 3.2.

Фактичний та прогнозний баланс підприємства ТОВ «НВП «Монтаж і
впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

Показник	Фактичний 2018 рік	Відсоток зроста ння	Прогноз		Друге положення
			Первісне положення	Додатково необхідні фонди	
Готівкові кошти	4635,3	×1,10	5098,83		5098,83
Дебіторські рахунки	2889,1	×1,10	3178,01		3178,01
Запаси та інший оборотний капітал	6425	×1,10	7067,5		7067,5
Валові поточні активи	13949,4		15344,34		15344,34
Обладнання	7247,9	→	7247,9	-500	6747,9
Інші необоротні активи	3150,4	→	3150,4	-400	2750,4
Валові активи	24752,4		25742,64	-900	24842,64
Кредиторські рахунки	1228,9	×1,10	1351,79		1351,79
Інші короткострокові пасиви	1121,2	×1,10	1233,32		1233,32
Валові поточні пасиви	2350,1		2585,11		2585,11
Довгострокові зобов'язання	5992	-1000	4992		4992
Валовий борг	8342,1		7577,11		7577,11
Інший капітал	630,7	→	630,7	100	730,7
Нерозподілені прибутки	15779,9	→	15779,9	754,93	16534,83
Валовий власний капітал	16410,6		16410,6		17265,53
Валові пасиви та власний капітал	24752,4		23987,71	754,93	24842,64
Додатково необхідні фонди			1754,93		

Таким чином, готівкові кошти у плановому році заплановані у розмірі 5098,83 тис. грн, дебіторські рахунки - у розмірі 3178,01 тис. грн. і так далі. У даному випадку всі активи зростають разом із продажом, тому, після прогнозування окремих статей активів, ці статті сумовані для отримання прогнозованої величини сукупних активів у балансі підприємства.

Прогноз рахунків пасивів, що автоматично зростають (кредиторські рахунки та рахунки накопичених платежів), поданий у первісному розрахунку. Крім того, планується у прогнозованому році погасити частину довгострокових зобов'язань у сумі 1000 тис. грн..

Прогноз сукупних активів встановлено на рівні 25742,64 тис. грн., який вказує на те, що підприємство має додати 990,24 тис. грн. нових активів для підтримки вищого рівня продажу. Однак валові прогнози статті пасивів та власного капіталу, як видно з таблиці, дорівнюють 23987,71 тис. грн.

Через те, що баланс повинен сходитися, підприємство повинно отримати додаткові 1754,93 тис. грн. Ця сума відображає розмір додатково необхідних фондів. Останні будуть отримані за рахунок сформованого власного капіталу у сумі 854,93 тис. грн. (за рахунок нерозподіленого прибутку - 754,93 тис. грн) та нарахування зносу нематеріальних активів на суму 900 тис. грн.

Третій етап фінансового прогнозування передбачає визначення розміру джерел фінансування додаткових коштів. Компанія приймає рішення про джерела фінансування на основі декількох факторів, серед яких: структура цільового капіталу компанії; вплив короткострокових позик на коефіцієнт поточної ліквідності компанії; умови на ринку капіталу; обмеження, притаманні корпоративним борговим угодам. У той же час, зміни не спричинять подальших змін у будь-якій статті звіту про прибутки та збитки або в балансах, навіть якщо компанія вирішить фінансувати за рахунок нового боргу.

Тому в процесі фінансового планування на досліджуваному підприємстві доцільно розробити попередній прогноз, заснований на продовженні минулих тенденцій та видів політики в майбутньому, який забезпечить керівникам базовий прогноз. Виходячи з цього, моделі можуть бути модифіковані для визначення впливу різних бізнес-планів, які можуть вплинути на фінансовий стан та прибуток компанії. Альтернативні операційні плани також можуть розглядатися при різних темпах зростання продажів, використовуючи цю модель для аналізу рішень щодо структури капіталу.

Тому основними напрямками вдосконалення бізнесу повинні бути зміни в розробці та застосуванні планових методів управління. Виходячи з теорії управління, світового досвіду та сучасного стану економіки України, поєднання прогнозів, планів та цільових програм має бути вираженням запланованого початку управління підприємством.

3.2. Планування діяльності підприємства за допомогою методу статистичного прогнозування

У сучасних умовах фінансове планування найчастіше використовується для визначення потреби у фінансових ресурсах та подальшого розвитку. Щоб визначити, які джерела фінансових ресурсів необхідно максимізувати підприємства та фінансові результати, які можна отримати в майбутньому, будемо використовувати метод статистичного прогнозування (екстраполяції), а саме аналітичне вирівнювання.

Для обчислення прогнозної вартості власних, позикових, залучених фінансових ресурсів на наступні два роки будемо використовувати дані за період 2016-2019 років. (таблиця 3.3).

Для початку прогнозуємо обсяг власних фінансових ресурсів.

Визначимо низку динаміки власних фінансових ресурсів через тенденцію. Під час аналітичного вимірювання ряду динаміки регулярна зміна рівня вивченого оцінюється як функція часу $Y_t = f(t)$, де Y_t – рівні динамічного ряду, що розраховано за відповідними аналітичними рівняннями на момент часу t [26].

Вибір форми кривої багато в чому визначає результати екстраполяції тренду (прогнозування). Основою вибору форми кривої повинен стати аналіз сукупності розвитку явища. У нашому випадку найбільш адекватною формою кривої є пряма лінія.

Рівняння лінійної функції має вигляд:

$$Y_t = a + bt \quad , \quad (3.1)$$

Фінансові ресурси ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за 2016-2019 рр., тис. грн.

Показник	Рік			
	2016	2017	2018	I півріччя 2019
Власні	8577,6	12150	16411	16542
Залучені	11618	28068	8342,1	7522,6
Разом	20196	40218	24752,7	24064,9

де t — порядковий номер періоду (дати);

a — рівень ряду при $t = 0$;

b характеризує швидкість динаміки.

Параметри рівнянь тренда визначаються методом найменших квадратів. Відповідно до умови мінімізації суми відхилень у квадраті фактичних рівнів ряду від теоретичних параметрів вони визначаються розв'язкою системи нормальних рівнянь. Для лінійної функції вона пишеться так [27]:

$$na + b\sum t = \sum y, \quad (3.2)$$

$$a\sum t + b\sum t^2 = \sum yt. \quad (3.3)$$

Для функції (3.1) параметри a і b прямої розраховуються за наступними формулами [27]:

$$a = \frac{\sum y}{n}, \quad (3.4)$$

$$b = \frac{\sum yt}{\sum t^2} \quad (3.5)$$

Значення $\sum t^2$ можна визначити за формулою для парного числа членів ряду [27]:

$$\sum t^2 = \frac{n(n^2 - 1)}{3} \quad (3.6)$$

Розрахунки щодо визначення прогнозованих теоретичних рівнів власних фінансових ресурсів відображені в таблиці 3.4.

Таблиця 3.4

Проміжні розрахунки визначення прогнозованих теоретичних рівнів власних фінансових ресурсів

Період	Власні ресурси, тис. грн.	t	t ²	yt	Тренд (Yt)
2016	8577,6	-2	4	-17155,2	11401,1
2017	12149,8	-1	1	-12149,8	12410,6
2018	16410,6	1	1	16410,6	14429,6
I півр 2019	16542,3	2	4	33084,6	15439,1
Всього	53680,3	0	10	20190,2	53680,3

Оскільки довжина ряду $n = 4$, то $\sum t^2 = 4(4^2 - 1) / 3 = 20$. Параметри трендового рівняння становлять:

$$a = \sum y_i / n = 53680,3 / 4 = 13420,075;$$

$$b = \sum y_i t : \sum t^2 = 20190,2 / 20 = 1009,51.$$

Таким чином, лінійний тренд має вигляд

$$y_t = 13420,075 + 1009,51t,$$

тобто середній рівень власних фінансових ресурсів становить 13420,075 тис. грн., а їх середньорічний приріст –1009,51 тис. грн.

Визначимо прогнозовані теоретичні рівні по даній моделі на наступні два роки:

$$\text{Власні ресурси (2019)} = 16448,6 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{Власні ресурси (2020)} = 17458,115 \text{ тис. грн.}$$

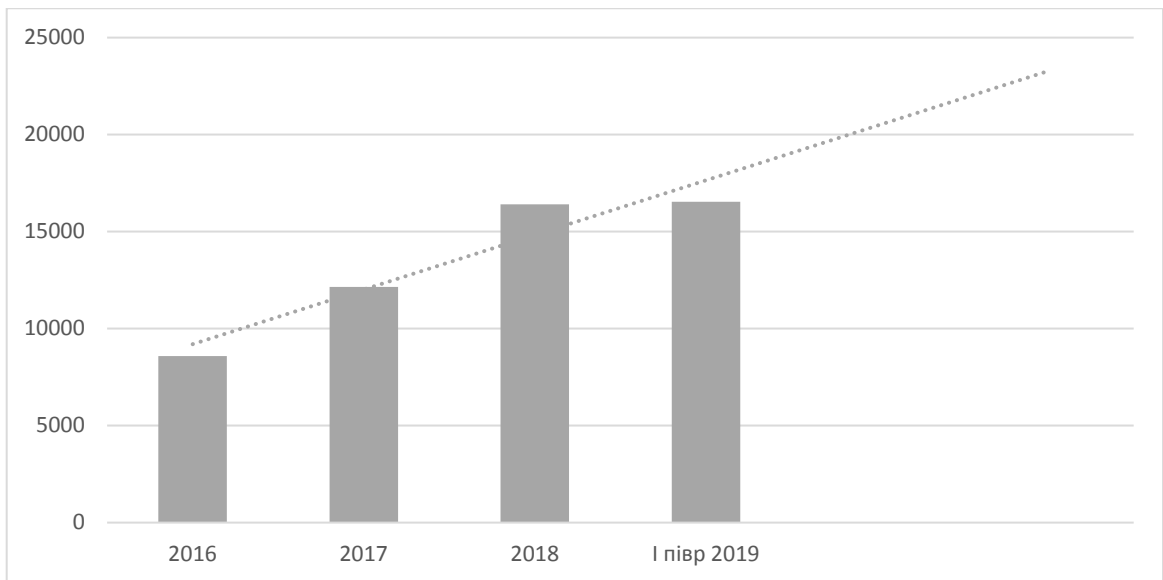

Рис. 3.1. Динаміка рівня власних фінансових ресурсів ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

Як видно з рис. 3.1 власні фінансові ресурси мають загальну тенденцію до зростання і прогнозовані значення на наступні два роки є більшими за попередні.

Аналогічно спрогнозуємо залучені фінансові ресурси.

Проміжні розрахунки представимо у вигляді таблиці 3.4.

Параметри трендового рівняння для залучених фінансових ресурсів дорівнюють:

$$a = \Sigma y_t / n = 55550,9 / 4 = 13887,725;$$

$$b = \Sigma y_t t : \Sigma t^2 = -27916,9 / 20 = -1395,845.$$

Рівняння лінійного тренду має вигляд

$$y_t = 13887,725 - 1395,845t.$$

Таким чином, середній рівень залучених фінансових ресурсів становить 55550,9 тис. грн., а їх середньорічний приріст – -27916,9 тис. грн.

Прогнозовані теоретичні рівні для даної моделі на наступні два роки є такими:

$$\text{Залучені ресурси (2019)} = 9700,19 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{Залучені ресурси (2020)} = 8304,345 \text{ тис. грн.}$$

Графічно представимо фактичні та прогнозовані значення на рисунку 3.2.

Проміжні розрахунки визначення прогнозованих значень залучених
коштів

Період	Залучені ресурси, тис. грн.	t	t ²	yt	Тренд
2016	11618	-2	4	-23236	16679,4
2017	28068,2	-1	1	-28068,2	15283,6
2018	8342,1	1	1	8342,1	12491,9
I півр 2019	7522,6	2	4	15045,2	11096
Всього	55550,9	0	10	-27916,9	55550,9

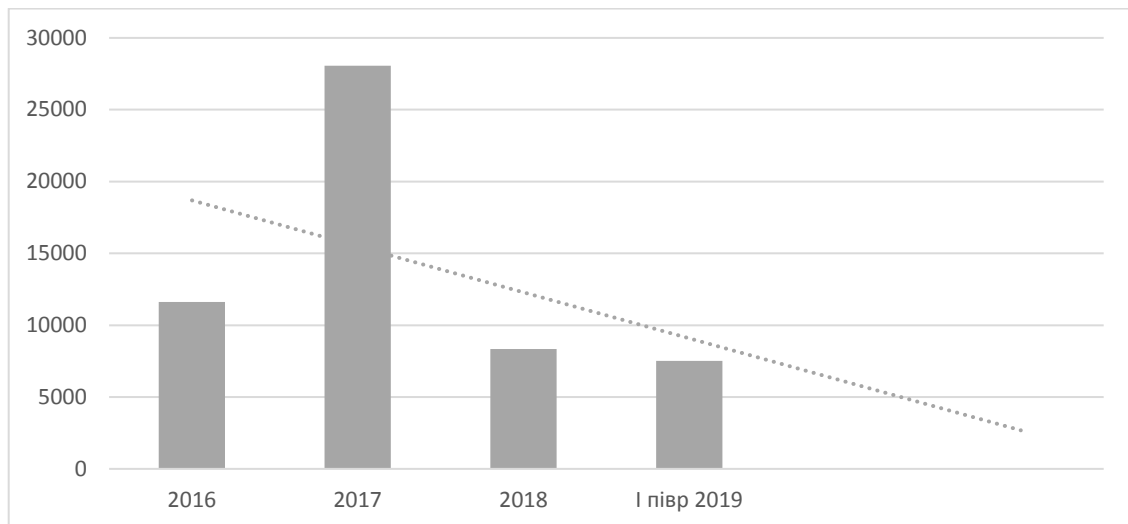

Рис. 3.2. Динаміка рівня залучених фінансових ресурсів ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», тис. грн.

З рисунку бачимо, що залучені фінансові ресурси мають тенденцію до зниження, що є позитивним аспектом фінансової діяльності для підприємства.

Таким чином, на основі прогнозування можна зробити висновок, що підприємству потрібно нарощувати власні фінансові ресурси та максимізувати їх, оскільки вони забезпечують реальну економічну незалежність підприємства і є джерелом поповнення власного капіталу та служать для подальшого розвитку підприємства. Дійсно, в останні роки економічна ситуація в країні значно погіршилась і негативно впливає на результати діяльності підприємств.

Як відомо основним джерелом поповнення фінансових ресурсів є прибуток, тому спрогнозуємо його величину на наступні два роки.

Проміжні розрахунки подамо у вигляді таблиці 3.5.

Таблиця 3.5

Проміжні розрахунки для визначення прогнозних значень чистого прибутку

Період	Чистий прибуток, тис. грн.	t	t ²	yt	Тренд
2016	3636	-2	4	-7272	4086,44
2017	3572	-1	1	-3572,2	3955,195
2018	7955,9	1	1	7955,9	3692,705
I півр 2019	131,7	2	4	263,4	3561,46
Всього	15295,8	0	10	-2624,9	15295,8

Для чистого прибутку параметри трендового рівняння є наступними:

$$a = \Sigma y_i / n = 15295,8 / 4 = 3823,95;$$

$$b = \Sigma y_i t : \Sigma t^2 = -2624,9 / 20 = -131,245.$$

Лінійний тренд має вигляд

$$y_t = 3823,95 - 131,245t,$$

тобто середній рівень чистого прибутку становить 3823,95 тис. грн., а його середньорічний приріст – (-131,245) тис. грн.

Прогнозовані теоретичні рівні для даної моделі для 2019 та 2020 рр. такі:

$$\text{Чистий прибуток (2019)} = 3430,215 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{Чистий прибуток (2020)} = 3298,97 \text{ тис. грн.}$$

Графічно представимо фактичні та прогнозовані значення на рисунку 3.3.

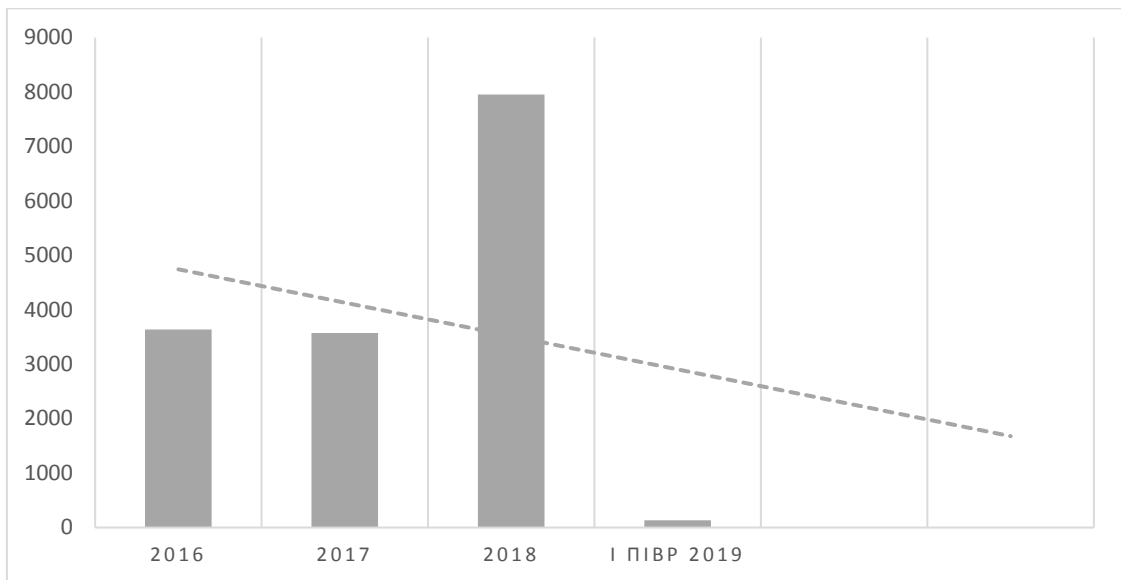

Рис. 3.3. Динаміка рівня чистого прибутку ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», тис. грн.

Таким чином на ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» рівень чистого прибутку з має значні коливання, і у 2019 та у 2020 рр. підприємство може отримати менший рівень чистого прибутку ніж у попередні періоди. З огляду на це чистий прибуток не можна повністю використати, як джерело поповнення власних фінансових ресурсів. Тому необхідно шукати інші джерела поповнення фінансових ресурсів та шляхи збільшення прибутку підприємства.

Основними факторами, які впливають на величину чистого прибутку є дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та собівартість продукції.

Для збільшення виручки від реалізації продукції на ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» можна запропонувати активізацію всіх видів діяльності, збільшення рівня надання різних послуг виробничого та комерційного характеру.

Визначимо основні тенденції виручки від реалізації та собівартості на наступні два роки.

Проміжні розрахунки чистої виручки від реалізації продукції подаємо у вигляді таблиці 3.6.

Таблиця 3.6

Проміжні розрахунки для визначення прогнозних значень чистої виручки від реалізації

Період	Чиста виручка від реалізації, тис. грн.	t	t ²	yt	Тренд
2016	20828	-2	4	-41656	27519,1
2017	28988,4	-1	1	-28988,4	26823,5
2018	52658,6	1	1	52658,6	25432,1
I півр 2019	2036,1	2	4	4072,2	24736,4
Всього	104511	0	10	-13913,6	104511

Для чистої виручки від реалізації параметри трендового рівняння є наступними:

$$a = \Sigma y_i / n = 104511 / 4 = 26127,775;$$

$$b = \Sigma y_i t / \Sigma t^2 = -13913,6 / 20 = -695,68.$$

Лінійний тренд має вигляд

$$y_t = 26127,775 - 695,68t,$$

тобто середній рівень чистої виручки від реалізації становить 26127,775 тис. грн., а її середньорічний приріст – -695,68 тис. грн.

Графічно представимо фактичні та прогнозовані значення на рисунку 3.4.

Прогнозовані теоретичні рівні для даної моделі 2019 та 2020 рр. такі:

$$\text{Чиста виручка від реалізації (2019)} = 24040,7 \text{ тис. грн.}$$

$$\text{Чиста виручка від реалізації (2020)} = 23345,1 \text{ тис. грн.}$$

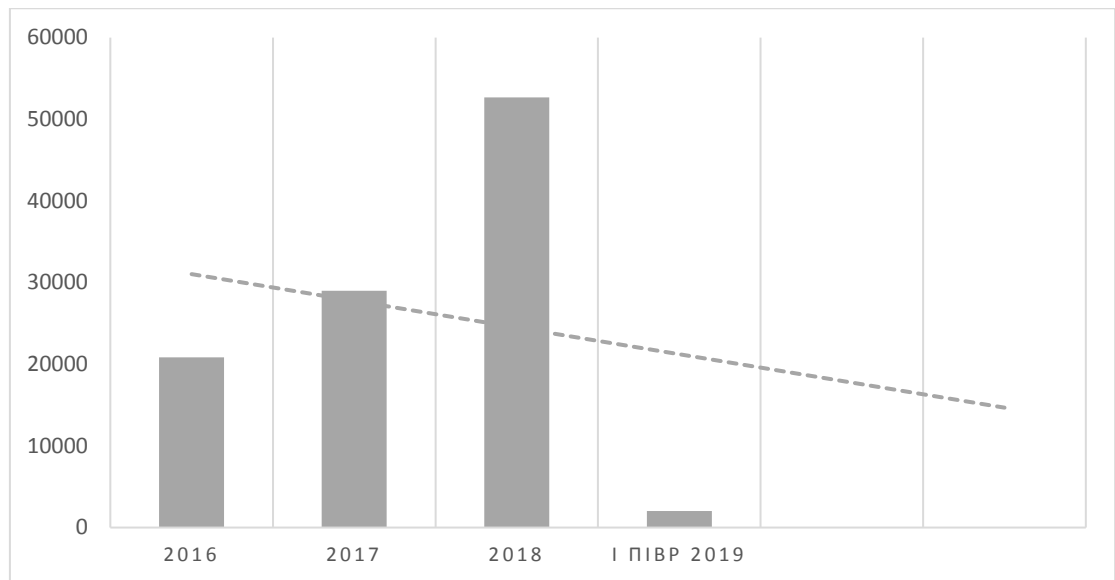

Рис. 3.4. Динаміка рівня чистої виручки від реалізації ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», тис. грн.

Далі спрогнозуємо за допомогою статистичних методів рівень собівартості продукції.

Проміжні розрахунки подаємо у вигляді таблиці 3.7.

Таблиця 3.7

Проміжні розрахунки для визначення прогнозних значень собівартості реалізованої продукції

Період	Собівартість, тис. грн.	t	t ²	yt	Тренд
2016	14828	-2	4	-29656	19988,56
2017	21612,2	-1	1	-21612,2	19368,43
2018	38240,4	1	1	38240,4	18128,17
I півр 2019	312,6	2	4	625,2	17508,04
Всього	74993,2	0	10	-12402,6	74993,2

Для собівартості параметри трендового рівняння є наступними:

$$a = \Sigma y_t / n = 74993,2 / 4 = 18748,3;$$

$$b = \Sigma y_t t : \Sigma t^2 = -12402,6 / 20 = -620,13.$$

Лінійний тренд має вигляд

$$y_t = 18748,3 - 620,13t,$$

тобто середній рівень собівартості становить 18748,3 тис. грн., а його середньорічний приріст – -620,13 тис. грн.

Прогнозовані теоретичні рівні для даної моделі для 2019 та 2020 рр. такі:

Собівартість (2019) = 16887,91 тис. грн.

Собівартість (2020) = 16267,78 тис. грн.

Графічно представимо фактичні та прогнозовані значення на рисунку 3.5.

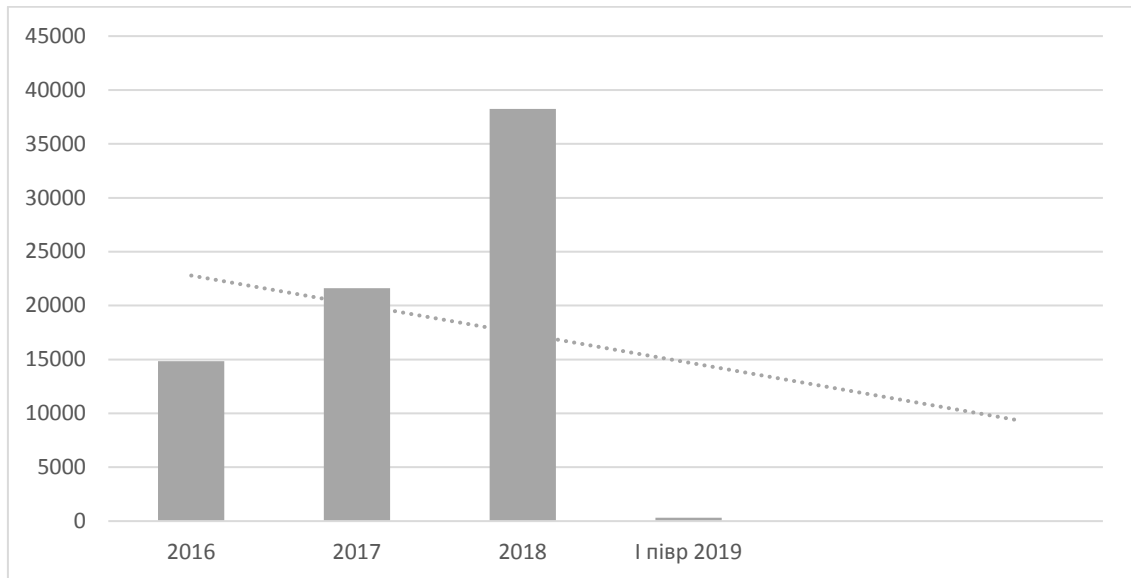

Рис. 3.5. Динаміка рівня собівартості ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» , тис. грн.

По проведеним оцінкам, при збереженні загальних умов функціонування підприємства та базових положень фінансової політики, що використовується при управлінні його активами і пасивами, очікуваний чистий прибуток у 2019 р. може знизитися на 60 % та скласти 3430,215 тис. грн., чистий дохід від реалізації - на 55% до 24040,735 тис. грн. При цьому загальна балансова вартість майна підприємства зрости до 26148,795 тис. грн. (на 8%),

За допомогою трендового аналізу маємо можливість не лише побачити динаміку фінансових показників у майбутніх періодах, але й отримати варіативні сценарії їх розвитку, а значить – обрати стратегію дій підприємства в рамках кожного з них.

3.3. Планування показників діяльності підприємства за допомогою розрахунково-аналітичного методу

Планування розміру та структури доходу компанії є одним із відповідальних етапів у системі управління економічним прибутком компанії. Це пов'язано з важливістю цих показників в системі економічного та фінансового розвитку підприємства.

Оскільки компанія отримує операційний дохід з різних джерел, ці доходи слід планувати окремо.

Наведений вище аналіз показав, що основним джерелом доходу є дохід від продажу товарів. Основними початковими передумовами планування цих доходів є: розроблений план збуту товарів, який визначає обсяг та склад обороту компанії за формою продажу та асортиментом продукції; цільовий прибуток підприємства, який забезпечує умови для успішного розвитку підприємства протягом планового періоду; розроблена цінова політика.

Розраховуються середньорічні темпи зростання за показниками, які представлені в таблиці 3.8 та рис. 3.6-3.7. В розрахунках будемо використовувати річні данні, тому беремо показники за три періоди – 2016, 2017 та 2018 роки, а планувати будемо на 2019 рік, так як використовувати данні за перше півріччя 2019 року не є логічних, особливо при плануванні річних показників, так як річні суми фінансових результатів відображаються наростаючою сумою за рік.

Розрахувавши планові показники на 2019 р., можна зробити такі висновки, що тенденція до зростання буде продовжуватись у плановому році по таким показникам як:

- чистий дохід від реалізації (середній темп росту 60%),
- собівартість реалізованої продукції (середній темп росту 61%);
- власні та залучені ресурси (середній темп росту 38% та 36% відповідно)

Виходячи з того, що відповідно до розрахунків, темпи росту позитивні, то планується зростання усіх фінансових ресурсів та фінансових результатів результатів.

Таблиця 3.8

Планування фінансових ресурсів та фінансових результатів за середніми
темпами зростання

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Розрахований темп росту	Прогноз на 2019 р.
Власні ресурси	8577,6	12150	16411	1,38	22706,09
Залучені ресурси	11618	28068	8342,1	1,36	11316,55
Чистий дохід від реалізації продукції товарів, робіт, послуг	20828	28988	52659	1,60	84473,34
Собівартість реалізованої продукції	14828	21612	38240	1,61	61699,28

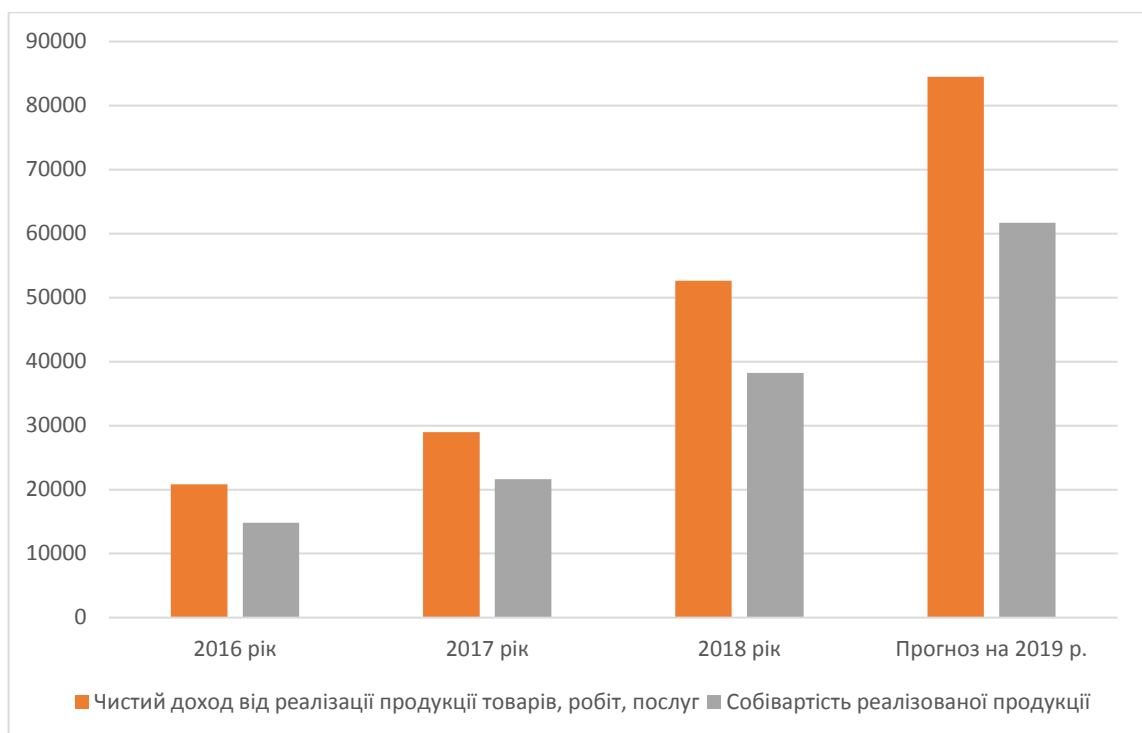

Рис. 3.6. Планові показники реалізації та собівартості продукції

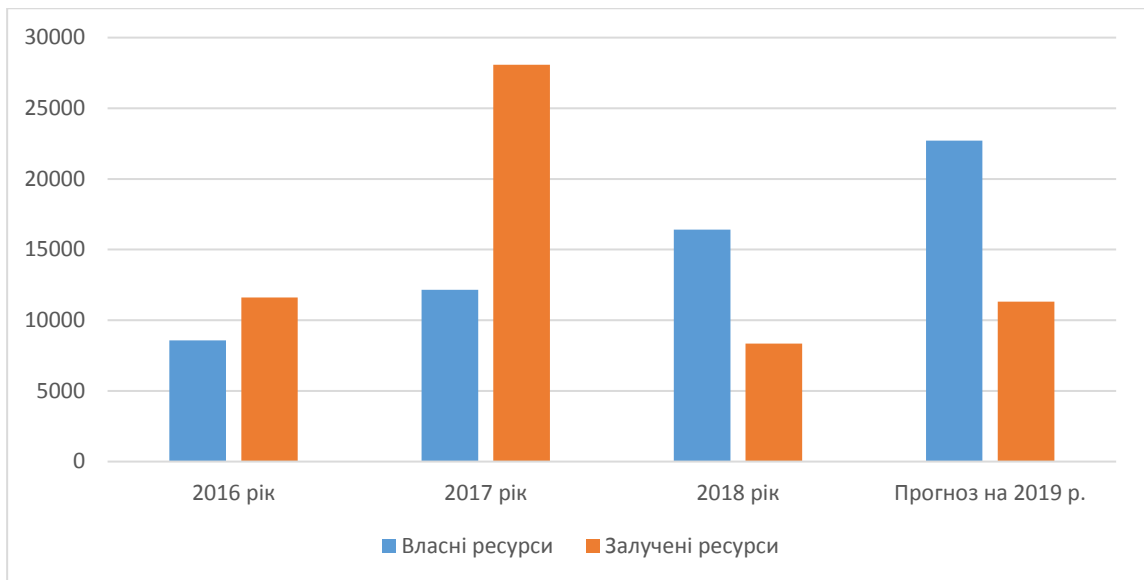

Рис. 3.7. Планові показники фінансових ресурсів

Так після отриманих розрахунків маємо ситуацію, яка свідчить про те, що потрібно вживати заходів щодо нарощування реалізації та зниження собівартості продукції на підприємстві.

Згрупуємо отримані дані за різними методами фінансового планування показників підприємства в таблицю 3.9

Таблиця 3.9

Порівняння отриманих результатів фінансового плану підприємства

Показники	2016 рік	2017 рік	2018 рік	Прогноз на 2019 р.		
				методом пропорційної залежності	статистичний метод	аналітично-розрахунковий метод
Власні ресурси	8577,6	12150	16411	17265,53	16449	22706,09
Залучені ресурси	11618	28068	8342,1	7577,11	9700,2	11316,55
Чистий дохід від реалізації продукції товарів, робіт, послуг	20828	28988,4	52658,6	57924,46	24041	84473,34
Собівартість реалізованої продукції	14828	21612,2	38240,4	42064,44	16888	61699,28

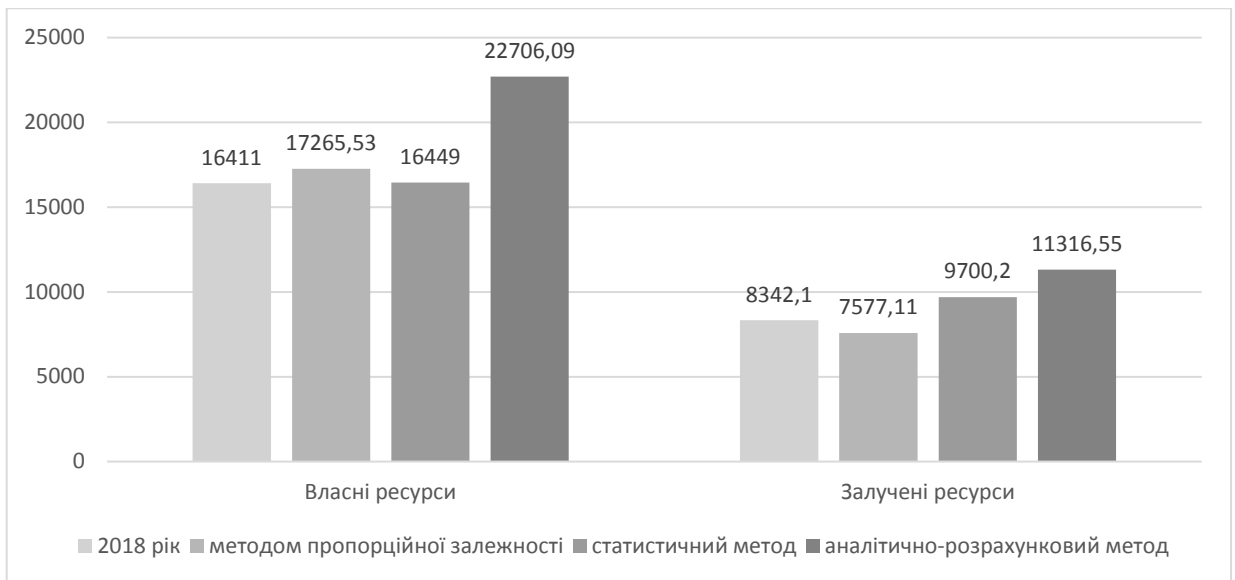

Рис. 3.8. Співставлення прогнозних значень фінансових ресурсів за різними підходами

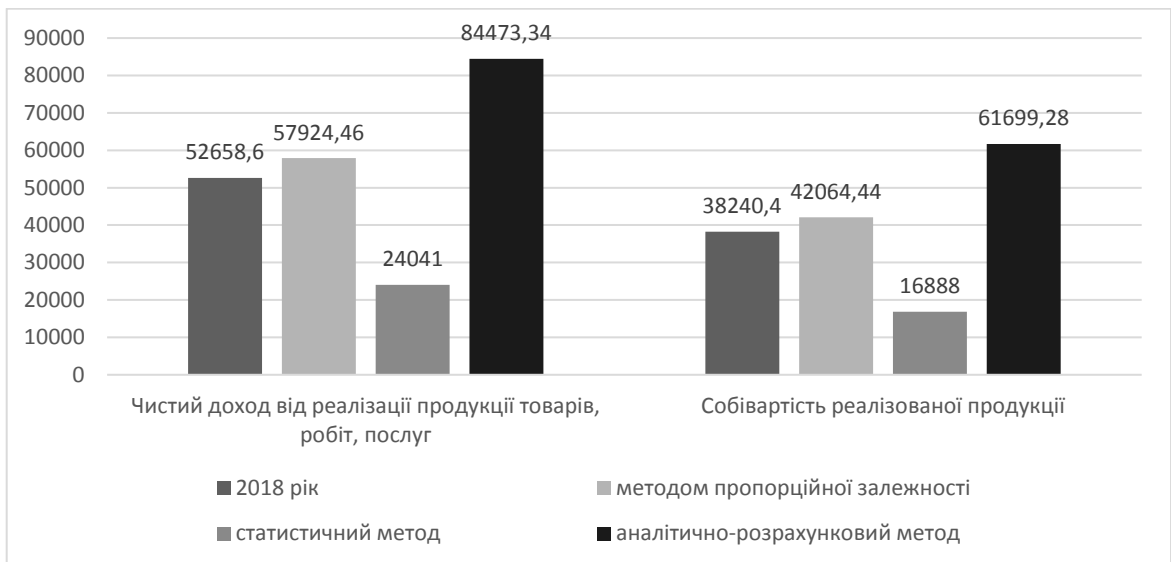

Рис. 3.9. Співставлення прогнозних значень фінансових результатів за різними підходами

Розглядаючи планові показники за різними методами, пристерігаємо, що найнижчий рівень прогнозу виручки від реалізації та собівартості за статистичним методом прогнозу, а найвищі – за аналітично-розрахунковим. Так само простежується і за плановими показниками фінансових ресурсів.

Враховуючи отримані данні можна констатувати, що більш прийнятний метод планування є метод пропорційної залежності, який базується на врахування бажаного темпу розвитку підприємства та більше враховує зовнішню

та внутрішню ситуацію в розвитку підприємства.

Планування за статистичним методом дозволяє підприємство бачити перспективи свого розвитку та впроваджувати відповідні заходи щодо реалізації визначених цілей. Таким чином, фінансове планування за різними підходами свідчить про достатньо різні результати діяльності підприємства.

Чим віддалений період, на який складається прогноз, тим менш точним стає прогноз. За допомогою прогнозних даних підприємство зможе реагувати заздалегідь на майбутні зміни свого стану, а не реагувати оперативно, коли у разі несприятливих тенденцій розвитку доводиться вже не уникати збитків (втрат), а намагатися їх зменшити .

Висновки по розділу 3

В розділі були використані три підходи фінансового планування результатів діяльності підприємства: на основі пропорційної залежності від обсягу валових доходів; статистичний метод та аналітично-розрахунковий.

Прогнозування за першим методом показало, що всі активи зростають разом із продажом. Прогноз сукупних активів встановлено на рівні 24842,64 тис. грн., який вказує на те, що підприємство має додати 990,24 тис. грн. нових активів для підтримки вищого рівня продажу.

По проведеним оцінкам, при збереженні загальних умов функціонування підприємства та базових положень фінансової політики, що використовується при управлінні його активами і пасивами, очікуваний чистий прибуток у 2019 р. може знизитися на 60 % та скласти 3430,215 тис. грн., чистий дохід від реалізації - на 55% до 24040,735 тис. грн. При цьому загальна балансова вартість майна підприємства зрости до 26148,795 тис. грн. (на 8%).

Розглядаючи планові показники за різними методами, пристерігаємо, що найнижчий рівень прогнозу виручки від реалізації та собівартості за статистичним методом прогнозу, а найвищі – за аналітично-розрахунковим. Так само простежується і за плановими показниками фінансових ресурсів.

Враховуючи отримані данні можна констатувати, що більш приємний метод планування є метод пропорційної залежності, який базується на врахування бажаного темпу розвитку підприємства та більше враховує зовнішню та внутрішню ситуацію в розвитку підприємства.

Планування за статистичним методом дозволяє підприємство бачити перспективи свого розвитку та впроваджувати відповідні заходи щодо реалізації визначених цілей. Таким чином, фінансове планування за різними підходами свідчить про достатньо різні результати діяльності підприємства.

Таким чином, прогнозування допомагає побачити, що відбудеться в майбутньому з фінансовими показниками. В умовах економічної кризи контроль за їх динамікою набуває вирішального значення, бо від цього залежить життєздатність підприємства, тому підприємству варто займатися фінансовим плануванням своєї діяльності.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі, присвяченій проблемам обґрунтування фінансових планів підприємств, досліджено теоретичні і методичні аспекти фінансового планування, розглянуті підходи до розробки фінансових планів державних промислових підприємств та напрямки їх удосконалення. Основні висновки і результати, отримані в процесі дослідження, зводяться до наступного.

Фінансове планування господарської діяльності на сучасному етапі розвитку економіки є важливим напрямком управління діяльністю підприємства. Досвід країн із розвинутою ринковою економікою свідчить про неухильне підвищення ролі фінансового планування на підприємствах, у фірмах і корпораціях. І це дає їм можливість уникати значних прорахунків і пов'язаних із ними втрат.

За своїм змістом фінансове планування є особливою сферою економічної діяльності держави, господарюючих суб'єктів та окремих громадян з обґрунтування ефективності управлінських рішень у питаннях господарської діяльності щодо їх фінансового забезпечення, оптимізації передбачуваних витрат і отриманих високих фінансових результатів.

Фінансове планування – складний методично-організаційний процес, що зумовлює всі фінансові потоки, процеси і відносини на підприємстві. Зазвичай, він відбувається в декілька етапів і завершується аналізом і контролем виконання фінансових планів.

Методологія фінансового планування постійно збагачується і вдосконалюється. В ринковій економіці планова діяльність орієнтована на задоволення вимог споживачів, урахування високого ступеня невизначеності ринкового середовища, системності, безперервності та спадкоємності планів, на взаємопов'язування за рівнями управління, на виділення пріоритетів розвитку; на використання методів планування, що адекватні сутності підприємства як соціально-економічної системи. В умовах постійного зростання нестабільності зовнішнього середовища господарювання найбільшого значення для підвищення

стабільності роботи підприємства набувають сучасні методи й методики фінансового планування, проте як переконує практичний досвід, перевагу слід надавати формалізованим методам.

В другому розділі бакалаврської роботи проведено змістовний аналіз результатів виробничо-господарської діяльності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» за період 2017 – 2019 рр. В ході досліджень встановлено, що підприємство періодично нарощує масштаби абсолютної прибутковості, а більшість показників його рентабельності відзначаються достатньо високими.

Здійснивши аналіз фінансової діяльності ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс», можна відзначити, що загальна вартість майна підприємства зменшилась у 2018 році в порівнянні з 2017 роком на -15465,3 тис. грн., а у I півріччя 2019 року на -667,8 тис. грн. За даними балансу: за 2017 рік питома вага необоротних активів дорівнює 21,8 %, оборотних - 78,2 %. За 2018 рік питома вага необоротних активів зросла до 42,01 %, а оборотних знизилась до 57,99 % ; за I півріччя 2019 рік частка необоротних активів склала 42,34 %, оборотних – 57,66 %.

Аналіз показників ліквідності свідчить, що підприємство є ліквідним та платоспроможним. Негативним явищем є незначне зниження показників ліквідності в I півріччя 2019 році відносно 2018 року. Позитивна тенденція прослідковується в підвищенні показника абсолютної ліквідності на 1,56 в 2018 році, але подальше зниження її на 1,05 в I півріччя 2019 році, що пов'язане зі зниженням грошових коштів підприємства.

Загалом аналіз фінансової стійкості, ліквідності та ділової активності свідчать про достатньо стійке фінансове становище підприємства з незначним покращенням ситуації в 2018 році та незначним погіршенням у подальшій діяльності в I півріччя 2019 року.

В 2018 році чистий прибуток підприємства в порівнянні з 2017 роком зріс на 4383,7 тис. грн., це зменшення відбулося за рахунок зростання виручки від реалізації на 23670 тис. грн. А в I півріччя 2019 році в порівнянні з 2018 роком

чистий прибуток значно зменшився на 7824 тис. грн., за рахунок зниження чистого доходу від реалізації на 50623 тис. грн або на 96%..

Зростання величини коефіцієнта рентабельності активів склало 32,14 % у 2018 році. Аналізуючи коефіцієнт рентабельності активів, визначили тенденцію до зменшення величини даного показника у I півріччі 2019 року на 31,6%, але все ж зберігається позитивне значення, що свідчить про загрозу збитковості та погіршення результатів діяльності підприємства.

Можна зробити висновок, що ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» є ліквідним та рентабельним підприємством та фінансово незалежним, в його діяльності простежується коливання результатів, тому необхідно планувати заходи щодо збереження позитивних тенденцій розвитку.

В третьому розділі бакалаврської роботи для підвищення ефективності і точності фінансового планування підприємства були використані три підходи фінансового планування результатів діяльності підприємства: на основі пропорційної залежності від обсягу валових доходів; статистичний метод та аналітично-розрахунковий.

Прогнозування за першим методом показало, що всі активи зростають разом із продажем. Прогноз сукупних активів встановлено на рівні 24842,64 тис. грн., який вказує на те, що підприємство має додати 990,24 тис. грн. нових активів для підтримки вищого рівня продажу.

По проведеним оцінкам, при збереженні загальних умов функціонування підприємства та базових положень фінансової політики, що використовується при управлінні його активами і пасивами, очікуваний чистий прибуток у 2019 р. може знизитися на 60 % та скласти 3430,215 тис. грн., чистий дохід від реалізації - на 55% до 24040,735 тис. грн. При цьому загальна балансова вартість майна підприємства зрости до 26148,795 тис. грн. (на 8%).

Розглядаючи планові показники за різними методами, пристерігаємо, що найнижчий рівень прогнозу виручки від реалізації та собівартості за

статистичним методом прогнозу, а найвищі – за аналітично-розрахунковим. Так само простежується і за плановими показниками фінансових ресурсів.

Враховуючи отримані данні можна констатувати, що більш прийнятний метод планування є метод пропорційної залежності, який базується на врахування бажаного темпу розвитку підприємства та більше враховує зовнішню та внутрішню ситуацію в розвитку підприємства.

Планування за статистичним методом дозволяє підприємство бачити перспективи свого розвитку та впроваджувати відповідні заходи щодо реалізації визначених цілей. Таким чином, фінансове планування за різними підходами свідчить про достатньо різні результати діяльності підприємства.

Таким чином, запропонована реалізація алгоритму фінансового планування - прогнозу діяльності підприємства дозволяє оперативно вводити різні сценарії фінансових механізмів діяльності та проводити послідовні прогнозні розрахунки до досягнення оптимальних показників діяльності підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Родионова В.М. Финансовая устойчивость предприятия.- М.: Юнити, 2005. – 362 с.
2. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / за ред. проф. Г.Г. Кірейцева. – К.: ЦУЛ, 2002. – 496 с.
3. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.3 / Редкол.: відп. ред. С.В. Мочерний. – К.: Видавничий центр „Академія”, 2001. – 952 с.
4. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченка. – К.: КНЕУ, 2003. – 540 с.
5. Василенко В.О. Антикризове управління підприємством: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 504 с.
6. Орлов О.О. Планування діяльності промислового підприємства. Підручник. – К.: Скарби, 2005. – 336 с.
7. Василик О.Д. Теорія фінансів: Підручник. - К.: НІОС. – 2000. – 541с.
8. Савчук В.П. Финансовый менеджмент предприятий: прикладные вопросы с анализом деловых ситуаций. – К.: Издательский дом «Максимум», 2003. – 600с.
9. Крамаренко Г.О., Чорна О.Є. Фінансовий менеджмент: Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 520 с.
10. Кузьмін О.Є., Олексів І.Б., Фещур Р.В. Планування фінансово-економічних показників діяльності підприємства // Фінанси України. – 2009. - №11. – С.93-102.
11. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз. Навчальний посібник – К.: МАУП, 2000. – 202с.
12. Марцин В.П. Планування як основна складова процесу фінансової діяльності / В.П. Марцин // Фінанси України. – 2008. – №4. – С. 23 – 31.
13. Вовк В.М. Планування як важливий елемент системи фінансового менеджменту на підприємстві / В.М. Вовк, М.В. Лип'яніна // Проблеми

раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону : фінансова політика та інвестиції : зб. наук. пр. – Випуск XVI. – №1. – К. : СЕУ / Рівне : НУВГП, 2010. – С. 168 – 178.

14. Стецюк П.А. Стратегічне планування формування та використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств / П.А. Стецюк // Вісник Університету банківської справи НБУ. – 2010. – №1. – С. 98 – 102.

15. Львіцина С.А. Фінансове планування на будівельному підприємстві / С.А. Львіцина // Економіка та держава. – 2011. – №1. – С. 79 – 84.

16. Малишенко К.А. Фінансове планування на підприємстві: шляхи його удосконалення / К.А. Малишенко, О.С. Бондаренко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №3, Т. 1. – С. 119 – 122.

17. Недільська Л.В. Планування обсягів фінансових ресурсів та їх використання підприємствами Л.В. Недільська // Вісник Житомирського національного агроекологічного університету 2011. – №2(29), Т.2. – С. 407 – 416.

18. Базецька Г.І. Фінанси підприємства : планування та виробництво у виробничій сфері : [навч. посіб.] / Г.І. Базецька, Л.Г. Суботовська, Ю.В. Ткаченко ; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 292 с.

19. Бердар М.М. Фінанси підприємств : [Навч. посіб.] / М.М. Бердар. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

20. Макаровська Т.П. Економіка підприємства : [Навч. посіб.] / Т.П. Макаровська. – К. : МАУП, 2008. – 384 с.

21. Оганісян М.О. Економічні підходи визначення потреби підприємства у фінансовому плануванні / М.О. Оганісян // Вісник Хмельницького національного університету. – 2010. – №3, Т.1. – С. 140 – 143.

22. Семенов Г.А. Фінансове планування і управління на підприємствах : навчальний посібник Г.А. Семенов, В.З. Бугай, А.Г. Семенов, А.В. Бугай. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 432 с.

23. Поліщук Н.В. Планування результативності діяльності підприємства // Фінанси України. – 2008. - №4. – С.39-44.

24. Терещенко О.О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2007. – 554 с.
25. Поліщук Н.В. Планування результативності діяльності підприємства // Фінанси України. – 2008. - №4. – С.39-44.
26. Бараз В.Р. Корреляционно-регрессионный анализ связи показателей коммерческой деятельности с использованием программы Excel: учебное пособие В.Р. Бараз. – Екатеринбург: ГОУ ВПО «УГТУ-УПИ», 2005. – 102 с.
27. Герасименко, С. С. Статистика [Текст] : підручник / С. С. Герасименко, А. В. Головач, А. М. Єріна та ін.; За наук. ред. д-ра екон. наук С. С. Герасименка. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2000. – 467 с.
28. Єрешко Ю.О. Бюджетування – інструмент оптимізації грошових потоків підприємства [Текст] / Ю.О. Єрешко // Економічний вісник НТУУ «КПІ», Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evkpi/2010/5.Ekonomika%20pva/20_kpi_2010_7.pdf

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємництва

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "МОНТЕКС" за ЄДРПОУ	2019 01 01	30838284
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА за КОАТУУ		1210137800
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю за КОПФГ		240
Вид економічної діяльності Виробництво обладнання зв'язку за КВЕД		26.30
Середня кількість працівників, осіб 43		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон вулиця Будівельників, буд. 34, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49055		7473420

1.Баланс на 31 грудня 2018 р.

Актив	Код рядка	Форма № 1-м Код за ДКУД 1801006	
		На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	2 769,9	3 633,9
Основні засоби	1010	6 013,9	7 247,9
первісна вартість	1011	8 853,7	10 577,5
знос	1012	(2 839,8)	(3 329,6)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	8 783,8	10 881,8
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	10 534,6	8 411,2
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	897,6	971,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	14,4	16,4
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	7 911,1	1 938,1
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	9 106,8	4 635,3
Витрати майбутніх періодів	1170	5,1	11,7
Інші оборотні активи	1190	2 964,6	469,2
Усього за розділом II	1195	31 434,2	16 453,7
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	40 218,0	27 335,5

Продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500,0	500,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	130,7	130,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	11 519,1	18 275,0
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	12 149,8	18 905,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	125,0	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	126,1	124,1
товари, роботи, послуги	1615	562,0	503,5
розрахунками з бюджетом	1620	2 857,1	593,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	455,3	370,8
розрахунками зі страхування	1625	1,9	2,1
розрахунками з оплати праці	1630	-	8,9
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	18 405,9	1 206,2
Усього за розділом III	1695	22 078,0	2 437,8
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	40 218,0	27 335,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2018

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	52 658,6	28 988,4
Інші операційні доходи	2120	6,7	404,4
Інші доходи	2240	155,5	13,7
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	52 820,8	29 406,5
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(38 240,4)	(21 612,2)
Інші операційні витрати	2180	(4 554,1)	(3 276,1)
Інші витрати	2270	(321,2)	(157,7)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(43 115,7)	(25 046,0)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	9 705,1	4 360,5
Податок на прибуток	2300	(1 749,2)	(788,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	7 955,9	3 572,2

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП ФІЛЬКІН

КИРИЛО

МИХАЙЛОВИЧ

ЕП ПІВЕНЬ

НАТАЛІЯ

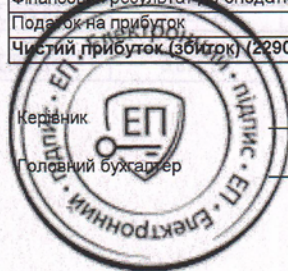
ВІКТОРІВНА

Фількін Кирило Михайлович

(ініціали, прізвище)

Півень Наталія Вікторівна

(ініціали, прізвище)

Додаток Б

Додаток 1
до положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25
"Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємства"

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ
суб'єкта малого підприємства

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Підприємство	Дата (рік, місяць, число)	Коди
ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "МОНТАЖ І ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ "МОНТЕКС"	за ЄДРПОУ	2019 07 01 30838284
Територія ДНІПРОПЕТРОВСЬКА	за КОАТУУ	1210137800
Організаційно-правова форма господарювання Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності Виробництво обладнання зв'язу	за КВЕД	26.30
Середня кількість працівників, осіб 43		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон вулиця Будівельників, буд. 34, м. ДНІПРО, ДНІПРОПЕТРОВСЬКА обл., 49055		7473420

1. Баланс на 30 червня 2019 р.

Актив	Форма № 1-м Код за ДКУД		1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	3 150,4	3 170,3
Основні засоби	1010	7 247,9	7 027,7
первісна вартість	1011	10 581,8	10 629,6
знос	1012	(3 333,9)	(3 601,9)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	10 398,3	10 198,0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6 425,0	9 851,0
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	971,8	743,3
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	16,4	5,5
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 900,9	1 313,6
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 635,3	1 522,6
Витрати майбутніх періодів	1170	20,1	35,2
Інші оборотні активи	1190	384,9	415,7
Усього за розділом II	1195	14 354,4	13 886,9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	24 752,7	24 084,9

Продовження додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	500,0	500,0
Додатковий капітал	1410	-	-
Резервний капітал	1415	130,7	130,7
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15 779,9	15 911,6
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Усього за розділом I	1495	16 410,6	16 542,3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	124,1	21,0
товари, роботи, послуги	1615	500,8	467,4
розрахунками з бюджетом	1620	593,0	207,9
у тому числі з податку на прибуток	1621	408,9	62,2
розрахунками зі страхування	1625	2,1	108,7
розрахунками з оплати праці	1630	8,9	404,1
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 121,2	446,9
Усього за розділом III	1695	2 350,1	1 656,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	24 752,7	24 084,9

2. Звіт про фінансові результати
за I Півріччя 2019

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м Код за ДКУД 1801007	
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2 036,1	20 990,3
Інші операційні доходи	2120	-	0,4
Інші доходи	2240	196,9	54,0
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	2 233,0	21 044,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(312,6)	(14 261,1)
Інші операційні витрати	2180	(1 729,2)	(1 674,2)
Інші витрати	2270	(30,1)	(210,3)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(2 071,9)	(16 145,6)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	161,1	4 899,1
Податок на прибуток	2300	(29,4)	(883,3)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	131,7	4 015,8

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)

(підпис)

ЕП ФІЛЬКІН

КИРИЛО

МИХАЙЛОВИЧ

ЕП ПІВЕНЬ

НАТАЛІЯ

ВІКТОРІВНА

Фількін Кирило Михайлович

(ініціали, прізвище)

Півень Наталія Вікторівна

(ініціали, прізвище)

Ректору НТУ «ДП»
акад. НАН України
проф. Півняку Г.Г.

ЛИСТ – ЗАМОВЛЕННЯ

Просимо Вас доручити студенту групи 072-16-1 фінансового-економічного факультету Навчально-наукового Інституту економіки НТУ «Дніпровська політехніка» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» Фількіній Анні Кирилівні виконати кваліфікаційну роботу бакалавра на тему «Розробка фінансового плану підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»»).

Тема роботи є актуальною для даного підприємства, тому що завдання, поставлені в роботі, вирішують реальні проблеми підприємства і можуть бути використані з метою підвищення результативності та ефективності його діяльності.

Фінансово-економічна інформація, передана для виконання кваліфікаційної роботи, підпадає під дію внутрішнього «Положення про комерційну таємницю» та не підлягає оприлюдненню.

Керівник
ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження
телекомунікаційних систем «Монтекс»

К.М. Фількін

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу студентки Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» Навчально-наукового Інституту економіки Фінансово-економічного факультету за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» на тему «Розробка фінансового плану підприємства (на прикладі ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»»).

Фількіної Анни Кирилівни

Кваліфікаційна робота присвячена актуальному питанню, оскільки планування розвитку підприємства, вибір найефективнішого його шляху набуває важливого значення в умовах економічної кризи. Тому дослідження методичних засад до фінансового планування діяльності підприємства має для нього особливе значення.

В дипломній роботі, на основі існуючих методичних підходів до планування діяльності підприємства, проаналізований його фінансовий стан та визначені шляхи розвитку.

Відповідно до результатів аналізу фінансового стану ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс» в роботі були розраховані можливі варіанти розвитку підприємства за допомогою різних підходів до фінансового планування діяльності підприємства.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що теоретичні та практичні положення роботи, сформульовані висновки та пропозиції, розроблені рекомендації можуть бути використані в роботі підприємства при плануванні діяльності на короткострокову перспективу. Недоліки та зауваження - немає.

Зміст та структура роботи відповідає отриманому завданню та вимогам до дипломних робіт бакалавра. Робота виконана самостійно, з використанням літературних джерел, законодавчої і нормативної бази.

Рекомендовано присвоєння Фількіній Анні Кирилівні ступеня «бакалавр» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» з оцінкою «відмінно».

Керівник

ТОВ «НВП «Монтаж і впровадження телекомунікаційних систем «Монтекс»

К.М. Фількін

ВІДЗИВ

на кваліфікаційну роботу студентки групи 072-16-1 ФІЛЬКІНОЇ АННИ КИРИЛІВНИ «РОЗРОБКА ФІНАНСОВОГО ПЛАНУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ТОВ «НВП «МОНТАЖ І ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ «МОНТЕКС»))», яка представлена для присвоєння ступеня «бакалавр» кваліфікації «бакалавр фінансів, банківської справи та страхування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1. **Мета дипломної роботи** — полягає в фінансовому плануванні діяльності підприємства на підставі результатів фінансового аналізу.

2. **Обрана тема актуальна** у зв'язку з тим, що від обґрунтованості визначення перспектив розвитку та самостійного вибору варіантів управлінських дій у процесі планової діяльності багато в чому залежить прибуток підприємства.

3. **Тема кваліфікаційної роботи бакалавру** безпосередньо пов'язана з об'єктом діяльності бакалавра спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування» планування діяльності підприємства.

4. **Задачі кваліфікаційної роботи** містять елементи аналізу, що відповідає вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики бакалавра.

5. **Автором використані** теоретико-методичні підходи щодо фінансового планування.

6. **Робота з керівником роботи та інновації запропонованих рішень.** Студентка Фількіна А.К. відвідувала консультації, та прислухаючись до порад керівника виконувала роботу самостійно. **Кваліфікаційна робота** містить обґрунтування планових показників діяльності підприємства

7. **Самостійність при виконанні та оформленні результатів досліджень.** Ступінь самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи ст. Фількіної А.К. достатня.

8. **Виконання презентації.** Презентація віддзеркалює основні положення кваліфікаційної роботи.

9. **Дотримання стандартів.** Оформлення пояснювальної записки виконано в основному у відповідності зі стандартами ЄСКД.

10. **Робота Фількіної А.К. отримала позитивну оцінку зовнішнього рецензента.**

Таким чином констатуємо, що кваліфікаційна робота Фількіної А.К. рекомендується до захисту з оцінкою 80 балів.

Науковий керівник
кваліфікаційної роботи бакалавра
к.е.н., доцент

О.Ю. Доценко